

Siunnersuummut nassuiaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfik pillugu danskit inatsisaat nutaaq 1. januar 1992-imi atuutilerpoq. Tamatuma kingunerisimavaa namminersornerullutik oqartussat januarip aallaqqaataani 1992-imi ilaannakuusumik uumasunut nakorsaqaarnermut inuussutissanullu tunngasunik tiguserat, taamanikkut Danmarkimi Peqqissutsimut ministeriaqarfiup ataaniissimasoq. Inuussutissanik nunatsinneersunik inuussutissarsiutigalugu tunisassiornermut, toqqortaqaarnermut, assartuinermut tunisivissarsiornermullu tunngasut tamakkiisumik nunatsinnit tiguneqarlutik. Akisussaaffiup agguarneqarnera ulloq manna tikillugu uku akornanni agguarsimapput:

- Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfik, maani inuussutissalerinermik suliffeqaarfinnut nerisassanillu suliaqartunut suliffeqaarfinnut tuniniaasartunut, neqaarnianut, inuussutissanik isumannaallisaanermut, uumasunik illersuinermut, nakorsaasersuinikkut nakorsaatinillu ikiorsiisarnermut, uumasut nappaataannut upalungaarsimanermut, uumasunut nappaataannut, innuttaasut peqqissusaannut, peqqissutsimut uppernarsaatinik tammajuitsunullu uppernarsaatinik tunniussisarneq, Danmarkimi kalaallit katsorsartittut inaannut nerisassanik annissuineq Kalaallit Nunaanni inuussutissanut aqutsisoqarfik uumasunullu inuussutissanullu suliaasaqaarfimmi innuttaasunut sullissivik suleqatigalugit aamma
- Danmarkimi Fødevarestyrelsi avammut niuernissaq siunertaralugu akuerineqarsimasunik suliffeqaarfinnik inuussutissaleriffiusunik kiisalu uumasunit pisunik tunisassianik avammut niuernermik eqquusuinermillu malittarisassiornermik nakkutilliinermillu isumaginnittoq.
- Suliffeqaarfinnik neqileriffiusunik aalisakkeriviusunillu piginnaatitsineq, akuersissuteqartarnerit kiisalu nakkutilliisarnerit misissuisarnerillu, taakkununga ilanngullugit aalisariutit suliffissuaatigisut avammut niuernissaq siunertaralugu akuerisaasut.
- Suliffeqaarfinnik uumasut tunisassiarineqarsimasut sinnikuinik suliaqartartunik piginnaatitsineq, akuersissuteqartarnerit kiisalu nakkutilliisarnerit misissuisarnerillu.
- Uumasut nappaataannik siaruaasinnaasunik/uumasut eqqiluitsumik pineqarnissaanik nakkutilliinerit akiuiniarnerillu – nappaatit uumasuniit inunnut tuniluussinnaasartut aamma perlerornikkut nappaatit trikinillu minillugit.
- Uumasunik uumasunillu pisunik tunisassianik eqquussuineq.

- Tunisassiat uumasunit pisut nerisassaangitsut uumasullu uumasut peqqissuunissaannik uppernarsaateqarnissamut piumasagaatitallit annissorneqarnerat.
- Inuussutissat uumasunit pisut annissorneqarnerat.
- Uumasut nakorsaata suliaqarneranik nakkutiginninneq, uumasut nakorsaata pisinnaatitaaffii pisussaaffiilu.
- Uumasunut nakorsaatit atorreqarneri kiisalu atortussiat aalajangersimasut atorreqarnissaannut inerteqqussut, tassunga ilanngullugit uumasut peqqissutsikkut atugaannut sunniteqarsinnaasut akiuussutissat, akiuussutissanik kapitinnerit il.il.

Qulaani allassimasumut akisussaaffiit agguarnerinut atatillugu inatsisartut 1993-imi Inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 17, 28. oktober 1993-imeersoq akuersissutigaa, Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfik pillugu inatsimmik tunngaveqarluni atulersinneqartoq.

Inatsisartut peqqussutaata Kalaallit Nunaanni inuussutissanik tunisisarnermik tunisassiornermullu nakkutilliinissaq siunertaralugu nalunaarutitigut malittarisassanik atulersitsinissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq.

1996-imi inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 7, 2. maj 1996-imeersoq Inatsisartunit akuerineqarpoq. Peqqussut nakkutilliinermut atatillugu siunertanut aalajangersimasunut nakkutilliinermi akitsuutinik akiliutinillu akileeqqusinissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq.

Inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allangortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaat nr. 9, 31. maj 2001-imeersoq 2001-imi Inatsisartunit akuerineqarpoq. (Umassusilinnut tappiorannartunut tunngatillugu pitsaassutsimik nakkutilliineq). Peqqussut erngup umassusilinnut tappiorannartunut tunngatillugu pitsaassutsimik nakkutilliinissamut piumasagaatit kiisalu imermik suliarinnittut pilersuisullu imeqarfiit aqqissugaanerinut piumasagaatit pillugit malittarisassanik atulersitsinissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq.

Inuussutissanut tunngasut ukiuni kingullerni sukkasuumik ineriartorfiusimapput. Inuussutissat pillugit inatsimmi nutsaami pingaarnertut siunertaq tassaavoq Kalaallit Nunaanni inuussutissanik passussinermut atasunut tamanut paasiuminartumik, ullutsinnut naleqquttumik atuisunillu atoruminartumik Inatsisartut inatsisaannik pilersitsinissaq. Inuussutissat isumannaatsuutinissaat naalagaaffinni atugarissaartuni assersuuttakkatsinnisulli qaffasissuseqarnissaat inatsimmi siunertaavoq.

Tamatuma saniatigut siunnersuummi tassani Naalakkersuisut siunertaat tassaavoq inuit peqqissuunerisa qaffasissumik illersorneqarnissaasa aamma inuussutissanut tunngatillugu

atuisut soqutigisaasa illersorneqarnissaasa qulakkeerinissamik siunertaqartumik inuiaqatigiit kalaallit malittarisassaqaarnissaasa qulakkeerneqarnissaa. Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissanullu tunngasut sulisuliassaavoq Kalaallit Nunaata aamma Danmarkip akornanni avinneqarsimasoq, siunissamilu suliasaqaarfiup tamarmiusup tiguneqarnissaa pillugu politikikkut oqallittoqarluni. Tamanna piviusunngussappat pisariaqarpoq inuussutissanut tunngasutigut akisussaaffiup annertulernerulerneranut atatillugu unamminartunut pilersinneqarsinnaasunut illuatungiliisinnaasumik Kalaallit Nunaata inatsiseqarnissaa.

Siunnersuutip aamma siunertaraa Nunatsinni Uumasunut Nakorsaqaarfiup Inuussutissalerinermullu Oqartussat sakkunik nutaanik arlalinnik sakkulernissaat suliffeqarfiit ilitsersuunnissaannut nakkutiginnissaannut kiisalu inuit suliffeqarfiillu inuussutissanik tunisassiorneq, suliarinninneq tunisisarnerlu pillugit malittarisassanik unioqutitsisunut pineqaatissiisarnermi nakkutilliinermi oqartussanut annertuumik oqinnerulersitsisut. Nakkutilliinermi oqartussat kinguneqarluartitsisut Kalaallit Nunaanni inuussutissat qaffasissumik isumannaatsuutinnissaasa atatinnissaanut Naalackersuisut ilungersuuteqaarnerannut pingaaruteqartunut ilaavoq. Naalackersuisut taamaammat pingaartippaat kinguneqarluartumik nakkutilliinerup ingerlanneqarsinnaaneranut nakkutilliinermi oqartussat sakkunik nutaanik pilersornissaat.

Erseqqissarneqassaaq inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi nakkutilliinermut tunngasut immikkoortut pingaarnert matumani siunnersuummi ingerlatiinnarneqassammata. Siunnersuummi aalajangersakkat nutaat naammassineqassapput, ilaatigut inatsisilerinikkut aaqqissuussinikkullu peqquteqartumik nutarterinissaq siunertaralugu kiisalu Inatsisartut inatsisaata ataqatigiissuunissaa qulakkeerniarlugu, Kalaallit Nunaanni inuussutissanik suliarinninnermut atasunut tamanut pingaarnertigut sinaakkusiussanik aalajangersaanissamut periarfissiisoqarluni.

Tamatuma saniatigut mianersornissamut tunngaveqarnerup malinneqarnissaa siunnersuummi matumani tunngavittut malunnarsimavoq. Inuunermut peqqissuunermullu ajutoortoqarsinnaasoqartillugu, ilisimatuussutsikkullu nalorninarloqartillugu, mianersornissamut tunngaveqarneq, ajutoorsinnaanermik aqutsinikkut aaqqiinerit suut imaluunniit aaqqiinerit allat peqqissuunerup illersorneqarnerata qaffasissup qulakkeerneqarnissaanut Namminersorlutik Oqartussat kissaatigisaat pilersinneqartariaqartut aalajangiiffiginerini atorneqarsinnaasut.

Siunnersuut taamaalilluni pingaarnertut tunisassioriumiit naggataatigut atuisumut tunisassiap naammassineqarsimasup apuunnissaanut atasut tamarmik malittarisassaliorfiginnissaannut periarfissiisumik malittarisassanik pilersitsisoqarnissaanik kissaateqarnertut isigineqassaaq. Tamatuma saniatigut siunnersuummi siunertaavoq innuttaasunut oqartussanullu malittarisassanik ullutsinnut naleqqunnerusunik paasiuminarnerusunillu pilersitsinissaq kiisalu maannakkut inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik

nakkutilliineq pillugu peqqussummi atuuttumi amigaatit tulluannigitsullu ilaasa iluarsineqarnissaannik kissaateqarneq.

2. 2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

2.1. Ajutooratarsinnaanermik misissueqqissaarneq

Siunnersuummi matumani suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut nammineq nakkutilliisarnerisa nakkutilliinermilu oqartussat nakkutilliinermik ingerlataqarnerisa atulersinnerisigut ajutooratarsinnaanermik misissueqqissaarnerit aqqissugaasumik atorneqalissapput. Ajutooratarsinnaanermik misissueqqissaarnerit atulersinneri inuussutissat isumannaatsuunerisa qaffasissuunerisa qulakkeerneqarnissaanut iluaqutaassaaq, ukullu akornanni ataqatigiittoqarluni:

- suliffeqarfiup inuussutissatigut ingerlatai,
- ingerlatanut atasut ajutooratarsinnaanerit, aamma
- suliffeqarfiup aqutsinermi periarfissai - taakku tunisassiaannik nerisaqarnikkut atuisut napparsimalernissaat pinngitsoortinniarlugu suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut sakkunik sunik peqarnerat.

Ajutooratarsinnaanermik misissueqqissaarnerup siunertaraa suliffeqarfik inuussutissaleriffiusoq kiisalu nakkutilliinermi oqartussat suliffeqarfimmi nakkutilliinermi isornartut suunerinik paasisaqarnissaat, taamaalillunilu tassaniillutik eqqortumik ajutooratarsinnaanermik misissueqqissaarneq, ajutooratarsinnaanermik nalilersuineq ajutooratarsinnaanerlu pillugu attaveqaqatigiinneq.

2.2. Suminngaanneerneranik paasisaqarsinnaaneq

Inuussutissat isumannaatsuuneri qaffatsinniarlugit, taamaalillunilu naggataatigut atuisoq illersorniarlugu, suminngaanneerneranik paasisaqarsinnaaneq pillugu piunasaqaat eqqunneqarpoq. Tamatuma kinguneraa suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pisortap inuussutissamik, atortumik inuussutissanut atugassamik imaluunniit uumasumik inuussutissanik tunisassiornermi atorneqartumik aamma inuussutissamut akussatut naatsorsuutigineqartut akuutissat suulluunniit suminngaanniit pilersorneqarsimaneq paasisinnaalerlugu. Taamatut suminngaanneerneranik paasisaqarsinnaanermut siunertaq tassaavoq tunisassiami inuussutissatigut ingerlanneqartunut nappaatinut tunillaanerit suminngaanneernerisa paasineqarsinnaanerat.

Aalajangersakkap taassuma eqqunneqarneranut siunertaq tassaavoq suliffeqarfimmi inuussutissaleriffimmi pisortap attaveqarfiusup kingumut tuniniaanermilu siumut attaveqarfiusup paasineqarsinnaanera.

2.3. Inuussutissat pillugit akisussaaffiit erseqqissumik agguarneri

Siunnersuummi tassani akisussaaffiit erseqqissumik agguarneri eqqunneqarput, suliffeqarfiup inuussutissat pillugit inatsimmi piumasaqaatinik naammassinninneranik qulakkeerinissamut suliffeqarfimmi inuussutissaleriffimmi pisortat peqqunneqarlutik. Aammattaaq inuussutissap inuussutissat isumannaatsuunissaannut piumasaqaatinik eqqortitsinngitsoq pineqartoq ilisimasaqarpat imaluunniit isumaqassalluni tunngavissaqarpat suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pisortap iliuseqarnissamut pisussaaffeqarnera pillugu piumasaqaat eqqunneqarpoq. Tamatuma saniatigut tunisassiat inuussutissat isumannaatsuunissaannut piumasaqaatinik naammassinninngitsut tunngaveqartumik isumaqaruni tunisassiat atuisumut anngussimasut utertinnissaannut suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pisortaq pisussaaffeqarpoq, kiisalu nioqputissiat inuussutissanut isumannaatsuunissaannut piumasaqaatinik naammassinninngitsut pasitsaanneqarpata tamatumunnga tunngavilersuutit pillugit nassuiaasiarluni. Aallaaviuvorli suliffeqarfik Inatsisartut inatsisaannik uannga unioqputitsisoq akisussaasuusoq.

2.4. Suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut tamarmik nalunaarsorneri

Suliffeqarfiit inuilluunniit inuussutissarsiornissaq siunertarlugu inuussutissanik imaluunniit atortussiananik inuussutissanut atassuteqartunik suliarinnittut, toqqorsisut, assartuisut, niueruteqartut imaluunniit eqqussuisut nalunaarsornissaannut piumasaqaateqalerpoq. Inuussutissanik ingerlatsiviit ilaat oqartussanit piginnaatinneqartunit inuussutissalerinissamut suliaqalernissaat sioqqullugu piginnaatinneqarnissaannut Naalakkersuisut aamma malittarisassiorsinnaanerit atortinneqalerpoq.

2.5. Kalaaliminernik minnerusumik tunisassiorneq tuniniaanerlu pillugit killilersuineq.

Annikitsunik tunisassiorneq aamma tunisassianik ileqqusoq malillugu suliarineqarsimasunik tunisineq pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannut tunngavissiiisoqarpoq. Annikitsumik tunisassiorneq taamaallaallu nunaqqatigiinni tunissiaminnik tunisinissamik siunertaqartunut suliffeqarfinnut inuussutissaleriffinnut immikkut malittarisassanik aalajangersagaq taanna atorlugu Naalakkersuisut atulersitsisinnaapput.

2.6. Allaffissornikkut akileeqqussutit eqqartuussivillu avaqqullugu arsaarinninneq

Allaffissornikkut pillaammik akiligassiisarnissamut arsaarinninnissamullu periarfissaq atuutilersinneqarpoq, tassunga ilanngullugu nalilinnik arsaarinninneq. Periarfissaq siunnersuutikkut inatsisip atuuffiini tamani atuutilersinneqarpoq, taamaalilluni nalunaaruteqartarneq pisanillu tunisineq pillugu inatsimmi malittarisassanik unioqputitsineq tunngavigalugu allaffissornikkut aamma akiliisitsisoqarsinnaalluni arsaarinnittoqarsinnaalluniluunniit.

3. Aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu pisortanut kingunerisassat

Siunnersuutip pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

4. 4. Aningaasat tungaasigut allaffissornikullu inuussutissarsiutinik ingerlatsisunut kingunerisassat

Siunnersuut inuussutissarsiuteqartunut aningaasaqarnikkut kinguneqartussatut naatsorsuutigineqanngilaq. Uppernarsaanissamut inuussutissatigullu tunisassiat suminngaanneernerannik paasisaqarnissamut piunasaqaatit annertusinerisigut siunnersuut inuussutissarsiuteqartunut allaffissornerup annertusineratigut kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut kingunerisassat

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq. Inuussutissatigut tunisassianik annertunerusumik nakkutilliilerneq suminngaanneerneranillu paasisaqalernissaq pissutigalugit siunnersuutip inuit peqqissusiannut pitsaasumik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

6. Innuttaasunut kingunerisassat

Siunnersuutip innuttaasunut iluaqutaasumik inuussutissanik isumannaallisaaernerup qaffannissaanik kinguneqarnissaa naatsorsuutaavoq. Siunnersuut innuttaasunut aningaasaqarnikkut sunniuteqassangatinneqanngilaq.

7. Kingunerisassat annertuut allat

Tamanna siunnersuutip allanut malunnaateqartumik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

8. Oqartussaasut kattuffiillu il.il. tusarniaavigineqarnerat

Siunnersuut piffissami 01. april 2019-imiit 06. maj 2019-imut Naalakkersuisut tusarniaanermi nittartagaanni tamanit takuneqarsinnaasimavoq, soorlu aamma siunnersuut ukunani tusarniutigineqarsimasoq:

- Sulisitsisut, Grønlands Erhverv
- Sulineramik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (SIK)
- Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK)
- SQAPK
- NUSUKA
- TPAK
- Kommuneqarfik Sermersooq
- Kommune Qeqertalik

- Kujalleq Kommune
- Qeqqata Kommunia
- Avannaata Kommunia
- Kalaallit Nunaanni Nunaqarfinni Aqutsisut Peqatigiiffiat
- Danmarkimi Inatsisinik Atuutsitsinermit Ministeeriaqarfik
- Kalaallit Nunaanni Politiit
- Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi
- Danmarkimi inuussutissalerinermit aqutsisoqarfik
- Kalaallit Nunaanni Issittumi Sakkutuut
- Pinngortitaleriffik
- Grønlandsbanken
- Nunatsinni Advokatit – Grønlandske Advokater
- Transparency International Greenland

Naalakkersuisut taakku saniatigut ukunanga tusarniaanermut akissutisisimapput:

- Pisiffik:
- Sermersooq Business Council - NERISA

Piffissap tusarniaaffiusup kingorna siunnersuut oqaaseqaatinik ataani allassimasunik kinguneqarpoq. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq tusarniaanermi akissutit taamaallaat pingaaruteqarneranik naliliineq tunuliaqutaralugu pingaarnersiorlugit issuarneqarmata. Tusarniaanermi akissutinut Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaatai uingasumik allanneqarput.

Kalaallit Nunaanni Politiit

Kalaallit Nunaanni Politiit oqaatigissavaat oqaatsit aqutsisut imaluunniit suliffeqarfimmik aqutsisut inatsisissatut siunnersuummi atorneqakulasorujussueneri. Pineqaatissiinermi eqqunngitsuliornermut akisussaasumik toqqaanermi nalinginnaasumik malittarisassanit allaanerutitsisoqarsinnaasoq siunertarineqarnersoq, imaluunniit piaraaluni taamaaliortoqarnersoq, ersernerluppoq, tamatuma kingorna sapinngisamik ingerlatseqatigiiffik akiliisillugu akisussaasunngortinneqassaaq. Tamanna tunngavigalugu inatsimmut eqqunngitsuliornermut akisussaasumut attuumassuteqartillugu sunik kissaateqartoqarnersoq sukumiinerusumik eqqarsaatersuutigineqartariaqartoq aamma tassunga tunngatillugu inatsimmi eqqunngitsuliornermut akisussaasumik allaaserinninneq pisariaqartinneqartumik allannngortinneqassasoq imaluunniit taamaangippat suliarinneqqaanermi eqqunngitsuliornermut akisussaasumik toqqaaneq pillugu nalinginnaasumik malittarisassanit allannguinerit tunngaviusut sukumiisumik eqqarsaatersuutigineqarlutik suliareqqaarinninnermi nassuiarneqassasut siunnersuutigissavara.

Tassunga tunngatillugu "Suliffeqarfimmi inuussutissanik nioqquteqartarfiusumi aqutsisutut" oqaaseqatigiilliaq oqariartaasiuvoq Europami peqqussummi nr. 178/2002-mi inuussutissat pillugit inatsimmi nalinginnaasumik tunngavinnut piumasaqaatinullu tunngasumi aamma

Europami inuussutissat isumannaatsuunissaannik oqartussanik pilersitsinermi aamma inuussutissat isumannaatsuunissaat pillugit periutsini atorneqartoq Naalackersuisut oqaatigaat. Inuussutissanut inatsimmik assigiimmik paasinnittoqarnissaa anguniarlugu "Inuussutissaleriffimmi pisortaq" siunnersuummi tamarmi atorneqarpoq.

Tamatuma saniatigut inatsimmik eqqunngitsuliortuusooq, aallaavittut, ingerlatseqatigiiffiusooq Naalackersuisut aamma oqaatigaat. Taamatut nalornisoqannginniassamat siunnersuummi § 19 imm. 2-mi, naggatit aappaannut una ilanngunneqarpoq "Suliffeqarfiup suliffeqarfimmi suliassat tamaasa nakkutigisani akisussaaffigai.

Inatsisissatut siunnersuummut § 6-imut nioqqutissat ullussaminnik qaangiuttoorsimasut tuniniaqqusaanngitsut erseqqissarneqarnissaat eqqarsaatersuutigineqarsinnaasoq Kalaallit Nunaanni Politiit oqaatigaat.

Naalackersuisut aalajangersakkamut una ilannguppaat "aamma ullussamik kingullermik qaangiisimassanngillat".

Siunnersuummi § 24-mi oqaaseqatigiit "suliffeqarfiit inuilluunniit" imatut allanngortinneqartariaqartoq Kalaallit Nunaanni Politiit oqaatigaat "suliffiit taannaluunniit."

Naalackersuisut aalajangersagaq tamanna naapertorlugu allannguipput.

Siunnersuummi § 26-imi oqaaseqatigiit "Suliffeqarfimmik tunniussinermi piginnittunngortup pissutsit allanngornerat Uumasunut nakorsaqaqarnermut Inuussutissanullu Oqartussanut nalunaarutigisussaataagai" assersuutigalugu aktianik ingerlatseqatigiiffimmik tunniussinermi nalornilersitsisinnaasoq Kalaallit Nunaanni Politiit oqaatigaat. Piginnittuni allannguutit qanoq annertutigisut assersuutigalugu nalunaarutigineqassappat? Oqaaseqatigiit attuumassuteqarnerat ingerlatseqatigiiffinni killilimmik akisussaaffilinni eqqarsaatersuutigineqartariaqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Politiit oqaaseqaatit Naalackersuisut tusaatissatut tiguaat aamma § 26-imi aalajangersagaq imatut allanngortillugu, "Piginnittut paarlaannerat qaqukkut nalunaaruteqartoqartarnissaa aamma paasissutissat suut nalunaarutigineqassanersut pillugit Naalackersuisut malittarisassanik aalajangersaasinnaapput. Naalackersuisut aamma imm. 2 peersimavaat unalu nassuiaatinut ilanngullugu: "Aalajangersakkami piginnittut paarlaannerat qaqugukkut aamma paasissutissat suut nalunaarutigineqarnissaat pillugit Naalackersuisut malittarisassiornissaannut pisinnaatinneqarput. Naalackersuisut assersuutigalugu tullinnguuttut uku pillugit imatut piumasaqaateqarsinnaapput:

- 1) Piginnittup nutaap aqqa atassuteqarnissamullu paasissutissat, kiisalu ingerlatsinermi akisussaasoq nutaaq kinaanersooq pillugu paasissutissat.*
- 2) Suliffeqarfiup CVR-Normua*
- 3) Illumik imaluunniit aaqqissuussaannikkut allannguinerit.*

4) *Tunisassiornermi atortuni allannguinerit.*

Piginnittut paarlaannerat iluatsillugu akuersissutip nutarterneqarnissaanut aamma qinnuteqarnissamut periarfissaqarnissaa pillugu Naalackersuisut aamma malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.”

Siunnersuummi § 50-imi inatsisitigut tunngavissaq (maannakkut § 51) atatiinnarneqarsinnaavoq kisiannili nassuiaatini sukumiinerusumik allaaserineqartariaqarluni, tamannalu akiliisitseqqusinerup atorneqalinnginnerani naammassineqaaqqaartussaasoq, Kalaallit Nunaanni Politiit oqaatigaat. Taamaattoqassappallu § 42-mut tunngaviliinermi toqqaannartumik atuarneqarsinnaasariaqassasoq unnerluussummi imaritinneqartussanut piunasaqaatit pillugit eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassani unnerluunneqartup oqaaseqarnissaminik pisussaaffeqarnera akiliisitsissummi assinganik atorneqassanngitsaq, takuuk inatsimmi pitsaassutsit pillugit Justitsministeeriaqarfiup ilitersuutaani immikkoortoq 51.

Naalackersuisut § 50-imut (maannakkut § 51) tunngatillugu nassuiaatinut unioqutitsinerit assigiit, paasiuminartut aamma uppersarsaatit eqqarsaatigalugit nalornisoornanngitsut ilanngunneqassasut aalajangerput. Tamatuma sanitigut suliassat qanoq ittuunerat apeqqaatillugit piukkunnartut aamma immersugassat ilaatigut unnerluussummik oqaaseqatigiiliornissamut naammassinnittut ilaatigullu inatsisini isumannaatsuunissamut qulakkeerinnittut Naalackersuisunit aamma allattorneqassapput. Siunnersuummi § 51-imi (maannakkut § 52) suliassani allaffissornikkut suliarineqartuni Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu inatsimmi § 347, imm. 1, taamatut aamma atorneqartoq aamma oqaatigineqassaaq.

Sermersooq Business Council - NERISA

Inuussutissat pillugit inatsit oqartussaaffinnut assigiinngitsorpassuarnut agguataarneqarsimasooq aporfissarpassuaqassasoq NERISA-mit oqaatigineqassaaq. Agguataarineq suliffeqarfinnut inuussutissalerisunut nutaanut tunngavissilluareersimasunulluunniit suliniutinik tunisassianillu nutaanik aallartitsinissamut aporfiusorujussuussaaq. Qeqqussanik tigooqqaasarneq naatitsisarnerlu assersuutitut taaneqarsinnaapput. Tamatumani pisuussutit atorluarneqalinnginneranni oqartussaaffeqarfiit pingasut tunisassiorinissamut nunanullu allanut tuniniaanissanut akuersissuteqassapput.

Suliaq eqaatsooqqullugu inuussutissat pillugit suliassaqarfimmut ”Matumik ataatsimik” tunngavik pilersinneqassasoq NERISA-mit siunnersuutigineqarpoq. ”Matumik ataatsimi” periuseq imatut paasineqassaaq, atuisartut siunnersoqqullutik immersuiniarlutillu suliassaqarfimmut ataatsimut saaffiginnissinnaasut, inuussutissanut suliassaqarfimmut tunisassiap oqartussaaffiit qanorluunniit amerlatigisut attussagaluarpagilluunniit

apeqqutaatinnagu. Taamatut suliniut inuussutissalerinermik suliffeqarfinnut aallarnisaasunullu iluatsitsinissamat iluaqutaanerusinnaavoq.

Taamaalilluni allaffissornikkut nammakkiusseq Ingerlatsivimmut tunniunneqarpoq. Aamma suliffeqarfik/aallarnisaasoq pikkoriffigisaminik sammisaqaannarsinnaavoq, nerisassanik qeqqussanilluunniit tuniniaanermut tunnganerat imaluunniit suliffeqarfimmik inuussutissalerinermik suliaqartumik pilersitsinissamat tunngagalarpat apeqqutaatinnagu.

Suliffeqarfinni inuussutissalerisuni nutaani inissilluareersimasunilu suliniutinik aallarnisaanerit eqaallisarniarlugit suliniuteqartoqartariaqartoq Naalackersuisut nassuerutigaaat. Kisiannili siunnersuummi "Matumik ataatsimik" eqqussinissamat Naalackersuisut pissutissaqanngillat. Aallarnisaasumuna akuersissutit pisariaqartinneqartut pissarsiarinissaat nammineq akisussaaffigigaa Naalackersuisut oqaatigaat, aamma suliniutinut assigiinngitsunut akuersissutit oqartussaaffinnut assigiinngitsunut agguataarneqarsimasinnaasarmata "Matumik ataatsimik" pilersitsineq allaffissornikkut pisariaqarpoq.

Ullumikkut assersuutigalugu kaffillertarnertut ittumik nerisassatigut misigisassanik najoqqutaqartoqareerpoq. Inatsit ullumikkutut ilusilersorneqarsimatillugu nerisassatigut misigisassanik tuniniaanissaq inerteqqutaavoq, tamatumunnga akuersissummik pisimanngikkaanni. Tamanna takornariaqarnermik suliassaqarfimmi tunisassianik ineriartortitsinissamat aporfivoq.

Naalackersuisut taamatut siunnersuuteqarnermikkut aallarnisaasut kalaallinut inuiaqatigiinnut tunniussaqaarnissaat ajornannginnerussasoq qitiutissimavaat. § 24. Suliffeqarfiit inuilluunniit inuussutissarsiornissaq siunertaralugu inuussutissanik imaluunniit atortussiassanik inuussutissanut atassuteqartunik sularinnittut, toqqorsisut, assartuisut, niueruteqartut imaluunniit eqqussuisut Uumasunut Nakorsaqaarfimmit Inuussutissalerinermullu Oqartussaaffimmit nalunaarsorneqaqqaaratik ingerlatartik aallartissinnaanngilaat. Suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut aallaavittut oqartussaasunut pikkorissunut nalunaarsortiinnarsinnaanerat ajornannginnerulissasoq aamma tamatuma kingorna suliffeqarfiutitik inuussutissaleriffiusut aallartiinnarsinnaagaat siunertarineqarpoq.

Aalajangersakkamik taassuminnga atuuttussanngortitsinikkut nakkutilliisutut oqartussaasut ajutooriataarsinnaanernik misissueqgissaarinissaminnut aamma inuussutissalerinerup ersarissarneqarneranik nalilersuinissaminnut periarfissaqalerput. Suliffeqarfik inuussutissaleriffiusoq tunisassianik inuussutissat isumannaatsuunerisa aamma ersarissaanerup ajutoorfigisinnaasaannik suliaqarfiusoq pillugu nalunaarummi suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut aalajangersimasut imaluunniit suliffeqarfiit inuussutissalereriaaseqartut § 25 naapertorlugu akuersissuteqartussaanagerat malittarisassani aalajangersarneqarsinnaavoq.

Tunisassiornermut aamma tunisassianik qangaaniilli tunisassiarineqartartunik aamma tunisassianik annikitsunik tuniniaanernut immikkut ittunik malittarisassiorartoqarnissaa siunertarlugu § 28-imi aalajangersakkamik Naalackersuisut ikkussisimasut aamma oqaatigineqassaaq. Taamatut ittunik aalajangersagaqarnikkut tunisassiornermut aamma inuussutissanik assigiinningsunik tuniniaanernut killissanik aalajangersaasinnaaneq siunertarineqarpoq.

Atuisartut, niuertut sutorniartarfiutillillu ininut tunisassiassanullu nutaanut toqqaannartumik pisinnaanerit ajornakusoortartut misigisarpaat. Taamaattumik aalisartumit/piniartumit toqqaannartumik niueqateqarnissaq ajornannginnerulersinniarlugu tunngaviumik inatsimmi ilusilersuinissaq immikkut ittunik qitiutinneqarsimavoq.

§ 28-imi najukkani tunisassianik aamma tunisassiassanik annikitsunik tuniniaanissamut tunisassiornissamullu inatsisitigut tunngavissamik ikkussisoqarsimasoq Naalackersuisut oqaatigissavaat.

Sulisitsisut, Grønlands Erhverv

Paragrafimut 22, imm. 2, nr. 1-imut innersuussisoqartussaagaluartoq paragraf 23-imi paragrafimut 21-mut innersuussisoqartoq Sulisitsisut maluginiarpaat.

Naalackersuisut taanna naapertorlugu aalajangersagaq allanngortippaat.

Sulisitsisut maluginiarpaattaaq, uumasunut nakorsa qarfik inuussutissalerinermullu oqartussat aningaasaqarnermut, naatsorsuuserinermut akileraartarnermullu paasissutissanik pissarsisinnaatitaanissaat §-ini 44-mi 45-milu (maanna §§ 45-46) aalajangiunneqarsimasoq. Sulisitsisut paasissutissat taakkua inuussutissanik nakkutilliinermut attuumassuteqanngitsut oqaatigaat tamannalu aalajangersakkamiit peerneqassasoq innersuussutigalugu.

Naalackersuisut siunnersuutip suliarineranut atatillugu nakkutilliilluarnissamut nakkutilliinermi piginnaatitaaffiit sorliit pisariaqarnerisut nalilersoqqissaarsimavaat. Tamatumunnga atatillugu nakkutilliinermik oqartussat suliffeqarfiup inuussutissaleriffiusup aningaasaqarneranut naatsorsuuserinerannullu paasissutissanik pissarsisinnaanissaat kiisalu akileraarutinut paasissutissanik oqartussaasunit allanit piniarsinnaanissaat pisariaqarsorineqarsimavoq. Nakkutilliinerit pisariallit, ilaatigut tunisassiat suminnaanneernerannik paasisaqarsinnaanerit qulakkeerneqarnissaat aammalu nakkutilliinermik oqartussat pisariaqarpat oqartussaasunik allanik suliani qanimut suleqateqarsinnaanissaat aalajangersakkami § 44, imm. 1-imi aamma § 45, imm. 2-mi (maanna § 45, imm. 1-imi aamma § 46, imm. 2-mi) siunertarineqarput.

Nakkutilliinermik oqartussat inatsisartut inatsisaannik imaluunniit tamatuma malitsigisaanik malittarisassanik atuutilersinneqartunik maleruaasoqarneranik nakkutilliinerminni

suliaminnik naammassinnissagunik suliffeqarfimmuq inuussutissaleriffiusumut paasisutissat pissarsiarisariaqarpaat.

Paragraf 50-imi (maanna § 51-imi) suliffeqarfimmik ingerlatsisinnaanermut pisinnaatitaaffimmik arsaarinnittoqarsinnaaneranik allassimasoq Sulisitsisut maluginiarpaat. Suliffeqarfimmik inuussutissaleriffiusumik ingerlatsisinnaanermik inerteqquteqarnermik allassimasariaqarunaralarpoq.

Naalakkersuisut oqaatigaat § 49-mut (maanna 50-imit) innersuussisoqartussaagunaralarpoq. Naalakkersuisut taanna naapertorlugu § 49 (maanna § 50) allanngortippaat.

Pisiffik

Tamakkiisumik isigalugu inatsimmi siunertarineqartut Pisiffimmit isumaqatigineqarput ilaatigut Kalaallit Nunaanni peqqinnartunik nerisaqartarnissaq eqqarsaatigalugu aammalu ileqqutoqqat malillugit sumiiffiinilu nerissiarineqartartut eqqarsaatigalugit. Siunnersuummili Pisiffiup amigaatigisaa pisariaqarlunnartoq tassaavoq “tamanut tusarniaassutigineqarnissaa”. Inatsisiliornermi, nalilersuinermi allannguuteqartinnerannilu taakkua tamanut tusarniaassutigisarnissaat pisariaqarlunnarpoq, taamaalilluni inatsit sulinermi atorineqarsinnaanera qulakkeerneqassaaq. Taamaattumik tamanna inatsisip oqaasertaani ilanngunneqassasoq siunnersuutigaarput.

Naalakkersuisut ”tamanut tusarniaassutigineqarnera” inatsimmut ilanngunneqarnissaa pissutissaqarsorinngilaat. Inatsimmi malittarisassaliorneq allannguuteqartitsinerillu Naalakkersuisut tusarniaanermut isaaffianni tamanut tusarniaassutigineqartarput kiisalu inatsimmi maleruagassatut siunnersuutit kattuffinnut attuumassutilinnut nassiunneqartarlutik. Taamaalilluni siunnersuutit soqutigisaqartunit tamanit pigineqarnissaat siunnersuutinullu oqaaseqaatini ilanngussinnaanissaat qulakkeerneqassaaq.

Pisiffiup siunnersuummi § 3, nr. 8-mi ”inaarutaasumik atuisup” nassuiarneqarnerata, inaarutaasumik atuisoq “suliffeqarfittut” imaluunniit “peqatigiiffittut”, nioqqutissamik akiliuteqartitsisanngitsutut paasineqarsinnaanera oqaatigaa.

Naalakkersuisut inaarutaasumik atuisup nassuiarneqarnerata paatsuunganartoqannginnissaa anguniarlugu imatut allanngortippaat: “Inuussutissamik naggataatigut atuisoq, suliffeqarfimmuq inuussutissaleriffimmuq atatillugu sulianut atatillugu imaluunniit suliat ingerlaqqinnerini nioqqutissamik atuisuunngitsoq.”

Nioqqutissiaq piffissami tunineqarnermini naammaginartumik ajortunngujaassuseqassasoq inuussutissanik tunisassiornermut, toqqorsinermut, nassiussuinermut tunisinernullu tunngaviit pillugit immikkoortumi eqqartorneqartoq maluginiarpaat. “Atorneqarfissaanut

tunngatillugu” ilanngunneqassasoq siunnersuutigaarput. Taamaalilluni nioqqutissanik qaangiunnikunik ullunik pitsaasuuffissaannik qaangiuffissaannilluunniit nalunaaqutserneqarsimasunik ajornanngippat tuniniaasoqarsinnaasassaaq/tunniussisoqarsinnaasassaaq.

Inuussutissat ilaasa tunineqarnissaminnut ullussaminnik qaangiisimasut inunnit nerineqarnermikkut inuussutissat isumannaatsuunissaat eqqarsaatigalugu aarlerinangitsut inuussutissaleriffinnit tunineqarlutillu tunniunneqartarsinnaanissaat Naalackersuisut akuersaarpaat.

Naalackersuisut § 6, imm. 3-mi ”Inuussutissanik nioqqutissiat imm. 1 naapertorlugu ullussaminnik qaangiisimasut tuniniarneqartarneri allatulluunniit tunniunneqartarneri pillugit Naalackersuisut malittarisassiorsinnaapput.” ilannguppaat.

Pisiffiup aamma oqaatigaa taaguut ”inuit nerisassaattut naleqqutinngitsut” immikkoortumi atorneqartoq tamanut sammisuusoq siunnersuummilu “nioqqutissiat inuussutissanik isumannaatsuutitsinissamut piunasaqaatinik naammassinninngitsut” nassuiarneqarnissaa siunnersuutigalugu.

Naalackersuisut § 3, nr. 26-mi “Nioqqutissiat inuussutissanik isumannaatsuutitsinissamut piunasaqaatinik naammassinninngitsut” tassaapput tunisassiat, inatsimmi tamatumalu malitsigisaanik malittarisassani piunasaqaatinik malinninngitsut.” ilannguppaat. Taamatuttaaq Naalackersuisut “Nioqqutissiat inuussutissat isumannaatsuunissaanik piunasaqaatinik naammassinnissimanninngitsut pillugit nassuiaat taassaavoq tunisassiat inatsisartut inatsisaanni uani taannaluunniit naapertorlugu inuussutissat piunasaqaatinik maleruagassannortinneqarsimasunillu naammassinnissimanninngitsut.” matumunnga nassuiaatinut aamma ilannguppaat.

Pisiffiup ataatsimut isigalugu siunnersuummi § 10 naapertorlugu nammineq nakkutilliineq ajutoortoqarsinnaaneraniq misissueqqissaarnermik tunngaveqassasoq isumaqataaffigaa. Taamaattorli Pisiffiup kissaatigaa, nammineq nakkutilliinerit aalajangersimasumik siunertaqartassasut, taamaalilluni ajutoortoqarsinnaaneraniq misissueqqissaarnerq namminerlu nakkutilliineq sulinermi atorneqarsinnaassapput aammalu ajutoortoqarsinnaaneraniq misissueqqissaarnermut nassuiaataasoq pingaarnerpaatut inissisimasariaqassanngilaq suliffeqarfiulli killiliussai pingaarnerpaatut inissisimassallutik. Pisiffiup pingaartumik suliffeqarfinni minnerusuni “taaguutit” ilisimaneqarpallaanngitsut, suleriaatsilli ilisimaneqartut oqaatigaa. Taamaattumik Pisiffiup Naalackersuisut ajutoortoqarsinnaaneraniq misissueqqissaarnermut malittarisassanik najoqqutassanillu aalajangersaaneranni inuussutissarsiut ilanngunneqassasoq siunnersuutigaa.

Naalackersuisut ajutoortoqarsinnaaneraniq misissueqqissaarnermut malittarisassiorneranni najoqqutassiornerannilu pisariaqarfiatigut inuussutissarsiutip ilanngunneqarnissaa assut

pingaartippaat, taamaattorli tamanna inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqarnissaa pissutissaqarsorinnigilaat.

Pisiffiup siunnersuummi § 15, imm. 1, nr. 7-imi taaguut “peqqinnissamut imaluunniit pitsaassutsimut uppersarsaatit” atorneqartoq maluginiarpaq siunnersuutigalugulu taaguutit “naleqquttuunerannik uppersarsaatit”-mik EU-mi atorneqartartumik taarserneqassasoq.

Naalackersuisut § 15, imm. 1, nr. 7-imi oqaasertai tamatumunnga naapertuuttunngorlugu allanngortippaat.

Nioqqutissianik pissarsiffiusut periarfissarsineqarsinnaassusaannik nioqqutissat niuertarfimmiit utertinneqarsinnaanissaat/uterteqquneqarsinnaanissaat siunertaasoq kiisalu assigiinngitsutigut aammalu nioqqutissanik pissarsiffiusut periarfissarsineqarsinnaassusaat assigiinngitsut malillugit tamanna anguneqarsinnaanera siunnersuummut ilanngunneqassasut Pisiffiup siunnersuutigaa. Inatsimmi siunertarineqartup malinnissaanut qanoq iliornissamut sukumiisumik aalajangersagaqanngikkaluartoq tamanna qanoq anguneqarsinnaanera pillugu inatsimmi ilanngussisoqarnissaa pisariaqartoq Pisiffiup oqaatigaa.

Naalackersuisut nioqqutissiat tunisassiorfinniit tuniniarneqalernissaannut ingerlaarfisa erseqqilluinnarnissaat, tassa nioqqutissiat tunisassiorfinniit tuniniarneqalernissaannut ingerlaarfii siumut utimullu paasineqarsinnaanissaat pisariaqarsoraat. Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini “Inuussutissat inerteqqutaasut imaluunniit inuussutissat pillugit inatsimmi inuussutissanik isumannaatsuutitsinermut piumasaqaatinik unioqqutitsisut pisariaqarfiaatigut utertinneqarsinnaanissaat uterteqquneqarsinnaanissaallu aalajangersakkami matumani siunertaavoq.” ilanngunneqarpoq.”

Piumasaqartoqarneratigut uppersarsaat takutinneqarsinnaassasoq ilaatigut § 32-mi eqqartorneqartoq Pisiffiup maluginiarpaq. Suliffeqarfik imaluunniit suliffeqarfimmu atasut (soorlu pisiniarfiit qullersaqarfillit) aaqqissugaaneri apeqqutaallutik uppersarsaat assigiinngitsuni toqqortaatigineqarsinnaanera pissutigalugu “piffissaliussap naleqquttup iluani” ilanngunneqassasoq siunnersuutigaarput.

Naalackersuisut siunnersuummi § 32-imi ”piffissap naleqquttup iluani” ilannguppaat “Aalajangersakkami aamma aalajangersarneqarpoq inerneq piumasaqartoqarneratigut piffissap naleqquttup iluani takutinneqassasoq.

Pissutsit aalajangersimasut apeqqutaapput.

Pisiffiup siunnersuutigaattaaq nakkutilleeriaaseq atuutilersinneqassappat suleqatigiissitamik suliaqartussanik aalajangersimasunik eqqortunik peqataatitsisussamik pilersitsisoqassasoq. Ajutoortoqarsinnaassutsimik tunngaveqarluni nakkutilliineq ataatsimut isigalugu Pisiffiup isumaqatigaa, kisianni nakkutilliineq allatut aaqqissuunneqarsinnaavoq isumalluutit

atorluarneqarsinnaanerpaaffianiitillugit. Pisiffiup tunisassiap pisariaqanngitsumik akitsornissaa kissaatiginngilaa, pissutigalugu pisisartut naggataatigut nakkutilliinermi aningaasartuutit akilertussaammassuk.

Aallaqqaasiutigalugu oqaatigineqassaaq, Naalakkersuisut siunnersuutip suliarineqarnernut atatillugu nakkutilliiffigisassat pisariillisartariaqarnersut nalilersoqqissaarsimavaat, tassungalu atatillugu nakkutilliinissamut oqartussat nakkutilliinissamut atortorissaarutaasa amerlinissaat pisariaqarsorineqarsimavoq. Naalakkersuisut oqaatigissavaat nakkutilliinissamik atuutsitsilernissamut atatillugu suleqatigiissitamik pilersitsisoqassammat, taakkulu inuussutissarsiortut soqutigisaqartullu pisariaqassappat peqataatissavaat. Inuussutissanik nakkutilliineq suliffeqarfinnut inuussutissalerisunut pisariitsuunissaa artukkiinninnissaalu Naalakkersuisut pingaartippaat. Taamaakkaluartoq siunnersuummi ilanngunneqarnissaa pisariaqarsorineqanngilaq.

Pisiffiup oqaatigaa, siunnersuut aqutigalugu, danskit smiley-nik aaqqissuussaat isumassarsiorfigalugu, nakkutilliinissamut oqartussat suliffeqarfinnut inuussutissalerisunut nakkutilliinermi paasisanik tamanut saqqummiusseqqusinnaalissavaat. Pisiffiup erseqqissarpaa, smiley-nik aaqqissuussineq isumaqatiginagu, tassungali taarsiullugu nakkutilleeriaaseq nakkutilliinermilu paasisanik tamanut saqqummiussinissamut periarfissamik suliaqartussamik suleqatigiissitamik pilersitsisoqarnissaa siunnersuutigaa.

Suliffeqarfiup inuussutissalerisup nakkutilliinermi paasisai atuisussap kingulliup qanoq paasiniarsinnaatigissanerai Naalakkersuisut siunnersuutip suliarineqarneranut atatillugu nalilersoqqissaarsimavaat.

Tassunga atatillugu suliffeqarfiup inuussutissalerisup inuussutissanik nakkutilliinermi paasisat tamanut saqqummiussinissaanut maleruagassanik aalajangersaanissamut tunngavissaqarnissaa pisariaqarsorineqarsimavoq. Naalakkersuisut tassunga atatillugu oqaatigissavaat, § 46, imm. 3-mi (maanna § 47, imm. 3) tunngavissaq suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut nakkutilliinermi paasisanik tamanut saqqummiussinissaannut tunngasoq atuuttussatut aalajangiunneqarpat, danskit smiley-nut aaqqissuussaat isumassarsiorfigineqarsinnaavoq. Suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut nakkutilliinermi paasisanik tamanut saqqummiussinissaat pillugu maleruagassat nalunaarummik saqqummiinikkut aalajangersarneqassappat, tamannalu tamanut tusarniutigineqassaaq. Taamaakkaluartoq tunngavik atuuttussanngorlugu aalajangertoqassappat taamatut aaqqissuussineq nunatsinni inuiaqatigiinni pissutsinut tulluartuunissaa siunertarineqarpoq.

Suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut ilitersuutinik oqartussanit akuersisussanit nalilersorneqarlutillu akuerineqarsinnaasunik nassiussinissaalernissaannut aalajangersagaqarnissaa Pisiffiup siunnersuutigaa. Pisiffiup ilannguppaa taamatut aaqqissuussaq Danmarkimi atorneqartoq, tassa suliffeqarfiit kattuffii suliffeqarfinnut kode-

liortarlutik, taakkulu atulertinnagit Inuussutissalerinermut Aqutsisoqarfimmit akuerineqartarlutik.

Naalackersuisut kapitali 11 "Ilitsersuutit"-mik qulequtsigaq nutaaq ilannguppaat. Tamatuma saniatigut § 34 nutaaq ilanngunneqarpoq tassani imm. 1-imi allassimalluni " Inuussutissat isumannaatsuunissaannik qulakkeerinninniarnermi inuussusissalerinermik suliaqartunut inatsisartut inatsisaannut ilaatinneqartunut ilitsersuutit taakkulu tamanut saqqummiunneri Naalackersuisut suliarisinnaavaat. ", imm. 2-tullu ikkunneqarluni " Inuussutissalerinermik suliaqartut Inatsisartut inatsisaannut ilaatinneqartut aalajangisussatut oqartussanut akuersissutinik piniarnermi namminneq ilitsersuusiatic suliaralugillu nassiusinnaavaat.

Imm. 1-imut nassuiaatini ilanngunneqarpoq "Aalajangersagaq malillugu Naalackersuisut inatsimmi suliffeqarfinnut pineqartunut ilitsersuusiorsinnaavoq tamanullu saqqummiullugit. Oqartussat piginnaatinneqartut suliffeqarfinnut inuussutissaleriffiusunut assigiingitsunik ilitsersuusiorsinnaapput. Ilitsersuutitullu assersuutigineqarsinnaapput inuussutissat suliarineranni tuniniarnerannilu eqqilunnissaannut ilitsersuut, akuersisarnermut imaluunniit qanoq akeqassanerani inissiiniarnermi ilitsersuutit.

Inuussutissanut inatsimmi maleruagassat malinneqarnissaat suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut tamatigut akisussaaffigaat, kisianni ilitsersuutit maleruagassanut atuuttunut ilisimatitsissutitut iluaqutsiunneqarsinnaapput."

Imm. 2-imut nassuiaatini ilanngunneqarpoq "Aalajangersagaq malillugu inatsisartut inatsisaanni suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut oqartussanut piginnaatinneqartunut ilitsersuutit nalilersorneqarnissaat akuerineqarnissaallu siunertaralugu ilitsersuutinik nassiusaqarsinnaapput. Aalajangersagaq Danmarkimi suliffeqarfiit kode-nik atuinerannut sanilliunneqarsinnaavoq, Danmarkimi suliffeqarfiit ilitsersuutinik saqqummiussisnaapput inuussutissanullu oqartussanut nalilersortillugit.

Imm. 1 aamma 2 naapertorlugit ilitsersuutit suliffeqarfinnit namminneq nakkutilliinissaannut nakkutilliinissamullu periussiornissamut atorneqarsinnaapput. Taassuma saniatigut suliffeqarfiit aalajangersimasut suliarikulasartagaannut ajutoortoqarsinnaassusaannik misissueqqissaarnissamut atugassat allallu ilitsersuutit imarisinnaavaat kiisalu suleriaatsinik nassuiaatitaqarsinnaallutillu nakkutigisassanut pingaarutilinnut tikkuussisuusinnaapput."

Inuussutissalerinermut Aqutsisoqarfik

Inatsisissatut siunnersuutip kukkunersiorneqarnerani nalinginnaasumi allannguutit saniisigut Inuussutissalerinermut Aqutsisoqarfiup oqaatigaa atortut inuussutissanut atortussat Kalaallit Nunaanneersut inatsimmut ilanngulluarneqarnissaat eqqarsaatigineqartariaqartoq. Oqaatigineqassaaq atortut inuussutissanut atortussat pitsaanerusumik atuutsitsilernikkut

siunissami Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinnut atortunik inuussutissanut atortussanik suliaqartunut iluaqutaasinnaammat.

Naalakkersuisut Inuussutissalerinermut Aqutsisoqarfiup oqaatigisai tusaatissatut tiguai kiisalu §§ 7-9, § 13, §§ 17-20, § 38, aamma § 42-mut ”atortut inuussutissanut atortussat” ilanngullugu.

Kommune Kujalleq

Kommune Kujalliup oqaatigaa siunnersuut kommunimut artukkiissanngitsoq kommunilluunniit sulianik suliarinnittarnerani allannguisariaqartitsissanngitsoq. Kommune Kujalliup oqaatigaattaq siunnersuummi § 4, imm. 2 atorlugu inatsimmi kommuninut akisussaaffigitinneqartut pillugit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit aalajangiisinnaatitaanermik tunniussineq pillugu Naalakkersuisut maleruagassiorsinnaatinneqartut. Kommune Kujalliup erseqqissaatigaa siunnersuut isummerfigiuminaatsoq naammaginartumillu tusarniaanermut akissuteqaasioruminaatsoq, pissutigalugu kommunit sunniutissat nalilerneqarsinnaanngimmata.

Naalakkersuisut oqaatigissavaat Kalaallit Nunaanni attaveqaatersuutitigut unamminartuusartut pissutigalugit kommuninut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit aalajangiisinnaatitaanermik tunniussineq pillugu maleruagassiorqartariaqarsinnaasarmat. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq aalajangiisinnaatitaanermik tunniussineq nalunaarummik saqqummiisoqarneratigut pissammat, tunngavissarlu atorneqarnialissappat siunnersuut tusarniutigineqarnerani kommunit tusarniaavigineqassasut.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Imm. 1-imut

Inatsit Kalaallit Nunaata nunataani inuussutissanik inuussutissarsiutigalugu tunisassiornermut, suliarinninnermut tunisisarnermullu atorneqarpoq. Inatsisip atuuffianut ilaapput nunatsinni namminermi niuerfimmuut inuussutissat tunineqartartussat, suliffeqarfinnut inuussutissaleriffiusunut akuersissutit kiisalu suliffeqarfinnik inuussutissaleriffiusunik nakkutilliineq misissuinerlu, taamaattoq imm. 3 aamma 4 takukkit.

Imm. 2-mut

Inuussutissanik passussinermut tunngasut tamarmik, tassunga ilanngullugit inuussutissanik suliareqqiineq, toqqorsineq, assartuineq tuniniaanerlu inatsimmi ilaasut aalajangersakkami aalajangerneqarpoq.

Pingaarnertut tunisassiorlut aamma inatsimmi ilaapput. Pingaarnertut tunisassiorlut nassuiarneqarput suliffeqarfiusoq imaluunniit inuusoq pingaarnertut tunisassianik tunisassiornermik, kinguaassiorfitsinermik naatitsinermilluunniit suliaqartoq, tassunga ilanngullugit inerittunik katersuineq, immuiaaneq toqoraanissarlu sioqqullugu nersutaatinik tunisassiorneq. Taaguummot aamma ilaapput aallaaniarneq aalisarnerlu aamma pinngortitamiittunik katersuineq. Pingaarnertut tunisassiorlut nioqqutissanik tunisaqarnermut atasuni siulliuvoq.

Suliniarnernut pingaarnertut tunisassiorlut isumagineqarsinnaasunut assersuutit:

- Sorlanik nerisassanik erruineq, naatitat pilutaanik kipisineq paarmanillu il.il. immikkoortiterineq.
- Aalisariutini aalisakkanik toqoraaneq, aaviaaneq, saliineq (erlaviiiaaneq, niaquiaaneq avaleraajaaneq), nillorsaaneq, qerititsineq aamma aalisakkanik ilivitsunik poortuineq imaluunniit saliineq.
- Nersutini pisarineqarsimasunik erlaviiiaaneq.
- Igutsaap sukkuutaanik erfagiullugit sigguineq, maqiterineq poortuinerlu.
- Immummik nutaamik akuiaaneq nillorsaanerlu.

Inatsit aamma pingaarnertut tunisassiorlut inuussutissanik atuisumut toqqaannartumik tunisinerani atorneqassaaq, taaneqartoq tunitsiviup matuaniit tunisineq.

Imm. 3-mut

Nammineq angerlarsimaffinni inuussutissanik suliarinninnermut inatsit atorneqanngilaq, inuussutissat tunineqarqittussat aalajangersimanngippata, taamaattorli tak. § 8, imm. 3.

Imm. 4-mut

Inuussutissat avammut nioqqutigineqartussat inatsimmut ilaatinneqanngitsut inatsimmi aalajangersarneqarpoq, tassa tamanna danskit naalagaaffiannit suliassaqarfiummat akisussaaffigineqartoq. Danmarkimi Fødevarestyrelsi uumasunit pisunit inuussutissanik kiisalu saniatigut tunisassianik avammut niuernermit akisussaasuvoq, aamma danskit inatsisaat malillugit nakkutilliisarluni, taanna inuussutissanit tunisassianik Kalaallit Nunaanniit avammut niueruteqartunut suliffeqarfinnut atulersinneqarsimalluni. Tamanna isumaqarpoq suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut imaluunniit ingerlatsinermi immikkoortortat avammut niuernissamut piginnaatitaasut suli Danmarkimi Fødevarestyrelsip ataaniittut. Suliffeqarfiit avammut niuerutissanik taamaallaat tunisassiortut taamaalillutik inatsisartut inatsisaanut matumunnga ilaanngillat. Suliffeqarfiit nunatsinni namminermit niuerfimmunt nunanullu allanut tunisassiortut nunatsinni namminermit niuerfimmunt tunisassiortussat suliffeqarfik oqartussanit piginnaatinneqartunit akuerineqassapput, suliffeqarfiup inuussutissaleriffiup ilaata nunanut allanut tunisassiortut danmarkimi Fødevarestyrelsimit immikkut akuerineqassallutik.

Aalisakkanik aalisakkanillu tunisassianik niueqatigiinnermit inatsit atorneqassanngitsoq aamma tassuuna aalajangersarneqarpoq. Tassani ilaatinneqarput Nunatta avataani suliffeqarfinnik niueqateqarnek kiisalu suliffeqarfiit aalisagaannarnik aalisakkanillu tunisassianik nioqqutissiortut eqquusuinissamik avammullu tuniniaanissamik siunertaqarlutik suliffeqarfiit niueqateqartut

§ 2-mut**Imm. 1-imut**

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq inatsimmi aalajangersakkani allani anguniakkat aalajangersakkami allaaserineqartut naapertorlugit aqutsisoqassasoq. Tassa imaappoq, inatsip allafissornikkut suliarineqarnerani mianerisassat taakku nalilersuinermit ilaasinnaapput. Aalajangersagaq naapertorlugu inatsisartut inatsisaanni matumani pingaarnertut siunertaq tassaavoq inuussutissanut tunngatillugu inuit peqqissuunerisa atuisullu soqutigisaasa qaffasissumik illersorneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat. Tassunga ilanngullugu inatsimmi siunertaq tassaavoq inuussutissanik tunisivissarsiornermit atatillugu salloqittartinneqarnissamut atuisut illersorneqarnissaat, aamma inuussutissat pitsaassusaasa tapersersornissaat, kiisalu inuussutissanik tunisassiortut atuisullu naammaginatunik assigiissaartunillu atugaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat. Tamatuma saniatigut inatsimmi siunertaavoq ileqquusumik suliarineqartut tunisassiat peqqinnartumik eqqiluisaartumillu suliarineqartarnissaasa tapersersorneqarnissaat.

§ 3-mut**Imm. 1-imut****Nr. 1**

Inatsisartut inatsisaannut matumunnga ilaasut inuussutissat pillugit nassuiaat tassaavoq inunnit nerisassaattut tunineqarnissaallu siunertaralugu tunisassiarineqartut inuussutissat. Aalajangersakkamit tassannga takuneqarsinnaavoq inuussutissaq tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit suliarineqarsimasinnaasoq imaluunniit suliarineqarsimasuunngitsuusinnaasoq. Tunisassiap inunnit nerineqarnissaa siunertaanersoq eqqarsaatiginninnermi pingaaruteqartuuvoq. "Inuussutissanut" ilaapput imissat, tyggegummi atortussiat suulluunniit, tassunga ilanngullugu imeq, sananeqarneranut, piareersaanermut suliarinninnermulluunniit atatillugu inuussutissanut akuutinneqartoq. Imissaq imermillu pilersuineq inatsisartut inatsisaannut matumunnga ilaatinneqanngillat, tassa imeqarfinnit nakkutilliineq oqartussatut akisussaaffeqarfimmi allamiimmat. Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinnermullu Oqartussat taamaalillutik imissamik nakkutilliisuunngillat imeq poortugaanngippat tunineqarnissaalu siunertaralugu suliarineqarsimanngippat.

Inuussutissanut ilanngillat:

- nerukkaatissat,
- nersutit uumasut, inuit nerisassaattut atorneqarnissaat siunertaralugu tunisivissarsiornermut piareersarneqanngippata.
- naasut katersornissaat sioqqullugu,
- nakorsaait,
- amimut tarngutit,
- tupa tupanillu nioqqutissat, naak sukuluusaaq, tyggegummi assigalugu, ilaatigut nerineqartaraluartoq,
- atortussiat ikiaroorartullit imaluunniit sakkortuumik qasunermik pilersitsisartut,
- atortussiani sinnikut mingutsitsisuusullu.

Qulaani taaneqartuniit aamma assersuutaasinnaasorpasuaqaralarpoq. Nassuiaammi pingaaruteqartoq tassaavoq inuussutissanut ilaammata suut tamarmik, inunnit nerineqartussatut aalajangerneqarsimasut imaluunniit naammaginartumik nerineqartussatut naatsorsuutigineqarsinnaasut.

Nr. 2

Inuussutissat pillugit inatsisip nassuiaataa tassaavoq inatsisitigut malittarisassat tamarmik suliffeqarfinnik inuussutissaleriffiusunik nalinginnaasumillu inuussutissanik malittarisassaqtitsinermik, pingaartumillu inuussutissanik siunertaqartut. Tamanna tassaasinnaavoq inatsisit, nalunaarutit ileqqoreqqusallu inuussutissalerinnermi suliaassarfiup iluani atorneqarsinnaasut.

Nr. 3

Suliffeqarfiup inuussutissaleriffiup nassuiaataa tassaavoq pisortat namminersortulluunniit suliffeqarfiat, inuussutissanik tunisassiornermut, suliarinninnermut nassiussuinnermullu atatillugu inuussutissatigut sulianik ingerlataqartoq. Ingerlataqartut ataasiakkaat iluanaaruteqarnissamik siunertaqarlutik imaluunniit suliami iluanaaruteqarnissamik

siunertaqarlutik suliaqarnissaat pisariaqanngilaq. Suliffeqarfik inuussutissaleriffiusoq tassaasinnaavoq suliffeqarfik tunisassianik naammassineqarsimasunik nassiussuisoq imaluunniit suliffeqarfik tunisassiorfiusoq tunisassianik suliarinnittoq.

Nr. 4-mut

Suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pisortaq pillugu nassuiaat tassaavoq suliffeqarfimmi ingerlatsinermut periusissianullu akisussaasoq inuk imaluunniit inatsisitigut pisinnaatitaasoq pisussaataasorlu akisussaasoq. Suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pisortaq assersuutigalugu tassaasinnaavoq niuertarfimmi ulluinnarni aqutsisoq, pisortaq imaluunniit siulersuisut suliffeqarfik sinnerlugu aalajangiisartut, taakkunungalu akisussaasut. Nalilersuinermi eqqarsaatigineqartariaqarpoq kina piviusumik pisortatut inissisimanersoq. Pisortamik toqqaasoqarsimangippat piginnittoq suliffeqarfimmut akisussaassaaq.

Nr. 5

Niuertarfik pillugu nassuiaat tassaavoq naggataatigut atuisussamut nioqqutissanik immikkoortitanik annikitsunik tunisinermi nassiussinermi kingulliusoq. Niuertarfiit ataatsimoorussutigaat pisiniarfiup inuussutissarsiutini tunisinissaq siunertaralugu ingerlammagu. Niuertarfiit arlalissuarnik isikkoqarsinnaapput, aamma pisiniarfinniit sunik tamanik tunisinermiit assersuutigalugu ulluinnarni atortussanik niuertarfinniit, immikkut qinigassalinnik niuertarfiit internettikut pisiniarfiusinnaallutik najukkamik niuertarfiusinnaallutik, assersuutigalugu "Kalaalimineerniarfik". Pingaaruteqartoq tassaavoq niuertarfik tassaamat nioqqutissanik tunisaqarnermut atasuni kingulliummat, tunisassiaq tunisinikkut imaluunniit pilersuinikkut naggataatigut atuisussamut apuuttarluni.

Nr. 6

Tunisineq pillugu nassuiaat tassaavoq tunisassiaminik tunisinissani iluaquserniarlugu suliffeqarfiup iliuuserisaanut sulianut tamanut taaguut.

Nr. 7

Suminngaanneerneranik paasisaqarsinnaanerup nassuiaataa tassaavoq suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pisortatut akisussaasup inuussutissap kiisalu inuussutissanik tunisassiornermut ilaasunik akuutissat tamarmik suminngaanneernerannik paasisaqarnissaanut malinnaanissaanullu periarfissaasoq. Sulinermi ingerlatat akussallu tamarmik suminngaanneernerisa inuuttissap pingaarnertut tunisassioriumiit naggataatigut atuisussamut apuunnissaanut paasineqarnissaannik periarfissaqarnissaq siunertaavoq. Suminngaanneerneranik paasisaqarnissamut siunertaq tassaavoq siullerpaamik alloriarnermiit aamma nioqqutissanik tunisaqarnermi tamani kingumut ataatsimut alloriarnissamut suminngaanneernerinik qaqugukkulluunniit paasisaqarsinnaanerumut periarfissaqarneq.

Nr. 8

Inaarutaasumik atuisoq tassaavoq inuk nerinissaa siunertaralugu pissarsisoq allatigulluunniit ingerlataqarneq suliareqqinneqartussaangitsoq imaluunniit tuneqqinneqarnissaa siunertaralugu tunisassiarineqanngitsoq.

Nr. 9

Ajutooratarsinnaanerup nassuiarneqarnera tassaavoq suliffeqarfinnut inuussutissaleriffiusunut assigiinngitsunut taakkulu tunisassiaannut atasut ajutooratarsinnaanerit. Suliffeqarfik tunisassiorfiusoq angisooq, annertuunik tunisassiortuusoq, inuussutissani peqqinnissakkut ajoqusiisinnaasumik akoqartoqarpat innuttaasunik amerlanerusunik annertunerusumik tunillaaratarsinnaavoq. Siunissami nakkutilliinermi suliffeqarfiup suliaani ajutooratarsinnaaneq suliffeqarfiullu qanoq ittuunera kiisalu suliffeqarfik inuussutissat pillugit inatsimmi malittarisassanik aalajangersarneqarsimasunik naammassisaqarsinnaanngippat sutigut ajortunik kinguneqartitsisinnaanera tunuliaqutaralugu nakkutilliilluni pulaartarnerit akulikissusaat ingerlanneqartassapput.

Nr. 10

Ajutooratarsinnaanermik misissueqqissaarneq tassaavoq ingerlatsineq imminnut atasunik pingasunik immikkoortulik: ajutooratarsinnaasunik nalilersuineq, ajutooratarsinnaasunik aqutsineq aamma ajutooratarsinnaasut pillugit attaveqaaqatigiinneq. Ajutooratarsinnaanermik misissueqqissaarneq tassaavoq suliffeqarfiit ingerlataannut atasunik navianarsinnaasut suunerinik paasisaqarnissamut ataatsimullu takunnissinnaanermut suliffeqarfinnut inuussutissaleriffiusunut aamma nakkutilliinermi oqartussanut sakkussaq.

Ajutooratarsinnaanermik misissueqqissaarnerup eqqunneqarneratigut suliffeqarfinnik inuussutissaleriffiusunik assigiinngitsunik siunnerfeqartumik nakkutilliinissaq ajornannginnerulersissavaa.

Nr. 11

Ajutooratarsinnaanermik naliliineq tassaavoq ilisimatuussutsikkut tunngaveqartumik sulinerit sisamanik immikkoortulik: navianartup paasineqarnera, navianartup qanoq pissuseqarnera, ajutooratarsinnaanerullu sunniineranik qanorlu pissuseqarneranik naliliineq. Ajutooratarsinnaanermik naliliineq tassaavoq aaqqissugaasumik suliaqarneq, suliffeqarfiup inuussutissaleriffiusup suliaanut atasunik ajutooratarsinnaanerit suunerinik nalilersuinermillu siunertaqartoq.

Nr. 12

Ajutooratarsinnaanermik aqutsineq tassaavoq inuussutissat isumannaatsuunerisa qulakkeerneqarnissaannut saku. Ajutooratarsinnaanermik aqutsinermi navianartup paasineqarsimasup pinngitsoortinnissaanut aamma ajutooratarsinnaanerup annikitsumiitinnissaanut ajutooratarsinnaanermik aqutsinerup inerneranik qanoq atuinissamik misissuinerup ingerlanneqarnissaa piareersarneqassaaq.

Nr. 13

Ajutooratarsinnaaneq pillugu attaveqaqatigiinneq tassaavoq ajutooratarsinnaanermik aqutsinermi inernernik suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusup nakkutilliinermilu oqartussat qanoq atassuteqarnissaannik allaaserinnissaannillu aaqqiissuussineq aamma ajutooratarsinnaanermik aqutsinermut atatillugu aalajangiinernut tunngaviusoq.

Ajutooratarsinnaaneq pillugu attaveqaqatigiinneq tunuliaqutaralugu navianartup sunniisinnaanerata annikitsumiitinnissaa siunertaralugu aaqqiissutissat eqqunneqarsinnaalissapput.

Nr. 14

Navianartoq pillugu nassuiaat tassunga atatillugu paasineqassaaq uumassuseqartunut, akuutissatigut sunniuteqartitsisunulluunniit atasinnaasut navianartut. Sunniuteqartitsisinnaasut tassaapput uumassusillit tappiorannartut inunni tunillaanermik, sapigaqalernermik allatigulluunniit pissutsinik pilersitsisinnaasut. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq inuussutissamik kukkusumik passussisoqarneratigut imaluunniit kukkusumik toqqorsisoqarsimaneratigut bakteerianik inummiit inuussutissamut nuussineq.

Nr. 15

Tunisassiornermi suliarinninnermi nassiussuinermilu atasut pillugit nassuiaat tassaavoq pingaarnertut tunisassioriumiit naggataatigut atuisussamut inuussutissamik suliarinninnermi atasut tamarmik.

Nr.16

Pingaarnertut tunisassiat pillugit nassuiaat tassaavoq tunisassiaq suli suliareqqaarneqarsimanngitsoq, suliarineqarsimanngitsoq allatigulluunniit tunisinissaq sioqqullugu piareersarneqarsimanngitsoq. Pingaarnertut tunisassiat assersuutigalugu tassaapput piniarnermiit neqi nutaaq, immuiaanermiit immuk akuiagaanngitsoq imaluunniit karrinik, qeqqussanik pupinnillu katersinermiit.

Nr. 17

Pingaarnertut tunisassiornermut nassuiaat tassaavoq nioqqutissanik tunisaqarnermi immikkoortoq siulleq. Pingaarnertut tunisassiorneq pingaarnertut tunisassiornermi ingerlanneqartarpoq, tassaalluni tunisassiaq suli suliareqqaarneqarsimanngitsoq, suliarineqarsimanngitsoq allatigulluunniit tunisinissaq sioqqullugu piareersarneqarsimanngitsoq., Pingaarnertut nioqqutissiornermi inuussutissap imaanit amuneranit nerrivimmuut ingerlaarneranni siullertut inissisimapput.

Nr. 18

Pingaarnertut tunisassiornermut nassuiaat tassaavoq inuk, assersuutigalugu inuussutissarsiuutigalugu piniartoq, pingaarnertut tunisassiornermik isumaginnittoq. Tassa imaappoq pingaarnertut tunisassianik tunisassiorneq, kinguaassiornermi imaluunniit

naatitsineq, tassunga ilanngullugit inerittunik katersuineq, immuiaaneq toqoraanissarlu sioqqullugu nersutaatinik tunisassiorneq. Taaguummut aamma ilaapput aallaaniarneq aalisarnerlu inerittunillu katersuineq aamma pinngortitamiittunik toqqaannartumik katersuineq.

Nr. 19

Nammineq nakkutilliineq pillugu nassuiaat tassaavoq aaqqissuussineq suliffeqarfiup nioqqutissiassamik tigusinermiit tunisassiap naammassineqartup tunniunnissanut sulinermik suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut ingerlaavartumik nakkutilliinerat. Suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut namminneq nakkutilliinissamut periutsinut Naalakkersuisut massuma inatsisartut inatsiaanni § 31 naapertorlugu maleruagassiorsinnaapput.

Nr. 20

Annikitsumik tunisassiornerup nassuiaataa tassaavoq tunisassianik annikitsunik pisiortortut, suliarinnittut minnerusunngorlugillu tunisaqartartut. Nassuiaat inatsisartut inatsisaanni matumani § 28-imi atorneqarpoq, annikitsunik tunisassiorneq pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannut periarfissiisoq, tassunga ilanngullugu annikitsuunerata killinganik aalajangersaaneq.

Nr. 21

Tuniniaanissamik suliniutip nassuiaataa tassaavoq tunisinissaq siunertaralugu tunisassiorneq. Tuniniaanissamik sulinummut ilaapput tunisineq, nassiussuineq allatigullunniit pilersuineq.

Nr. 22

Oqartussat piginnaasut pillugit nassuiaat tassaavoq qitiusumik oqartussat, inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu pisortat nakkutilliinerannik allatigullu pisortat suliaannik aaqqissuussinissamut akisussaasut. Oqartussat piginnaasut tassaapput Uumasunut Nakorsaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaasut imaluunniit oqartussat allat taamatut akisussaaffilerneqarsimasut.

Nr. 23

Akuersissuteqarneq pillugu nassuiaat tassaavoq qitiusumik oqartussat suliffeqarfiup aaqqissugaanera, ingerlatsinera namminerlu nakkutilliinera inatsisartut inatsisaat aammalu piumasaaqatit aalajangersimasut eqquutinneqarsimaneri aallaavigalugit oqartussat piginnaasut akuersissuteqartarnerat, taamaasillunilu inuussutissalerisinnaanissamut akuersissuteqartarnerat.

Nr. 24

Utertitsisarneq pillugu nassuiaat tassaavoq tunisassiaq soorlu inuussutissaq imaluunniit atortussiap inuussutissiamut atorneqarsimasup pisisartunut anngutsinnagu tunineqarsinnaajunnaarsillugu peerneqarsimanissaa. Utertitsisarnermi siunertaavoq

tunisassiap atuisartunut siammarterneqarsinnaanerata, saqqummiunneqarsinnaanerata imaluunniit neqeroorutigineqarsinnaanerata pinngitsoortinnissaa.

Utertitsisarneq tunisassiap tuniniaavimmi ingerlaarnerani sumiluunniit pisinnaavoq tunisassiamillu pineqartumik tuniniaanermi aqqusaakkani sumiluunniit pisinnaalluni.

Nr. 25

Utertitseqqusineq pillugu nassuiaat tassaavoq atuisartut tunisassiamik inuussutissaleriffimmit imaluunniit atortussiap inuussutissamut atorneqarsimasup tunisassiorituinit tunniunneqareersimasup atugassanngortinneqarsimasulluunniit atuisartunit utertinneqarsinnaanissaa eqqarsaatigalugu iliuitsit tamarmik. Allatut oqaatigalugu tamanna isumaqarpoq tunisassiamik pisiarineqarsimasumik atuisartunut pisiffiusimasumut utertitseqqusineq imaluunniit tunisassiamik igitseqqusineq.

Utertitseqqusineq tassaavoq tunisassiap tuniniarneqartup ingerlaarfiinit tamanit utertitsineq aammalu toqqaanartumik paasissutissiinikkut tunisassiamik pisiarineqarsimasumik atuisartunut pisiffiusimasumut utertitseqqusineq imaluunniit tunisassiamik igitseqqusineq. Utertitseqqusineq pisariaqartarpoq atuisartut peqqinnissaq eqqarsaatigalugu illersorneqarnissaanut iliuitsit allat naammassimatinnagit.

Nr. 26

Nioqqutissiat inuussutissat isumannaatsuunissaanik piumasagaatinik naammassinnissimannngitsut pillugit nassuiaat taassaavoq tunisassiat inatsisartut inatsisaanni uani taannaluunniit naapertorlugu inuussutissat imaluunniit atortussianik inuussutissamut atorneqarsimasunut tunngatillugu piumasagaatinik maleruagassanngortinneqarsimasunillu naammassinnissimannngitsut.

Nr. 27

Suliffeqarfik nioqqutissanik pilersuisoq pillugu nassuiaat tassaavoq suliffeqarfik suliffeqarfimmut allanut inuussutissanik isumaginnittartoq, toqqorsivittut atorneqartartoq, assartuisartoq tuniniaaqqittartorlu, tassalu inuussutissap tunisassiarineranit tunineqarnissaata tungaanut akunnermuliuttutut inissisimasoq.

Suliffeqarfimmut nioqqutissanik pilersuisumut assersuutaasinnaasoq: tunisassiorfiit soorlu toqoraaviit iffiukkanik tunisassiorfiit, toqqorsivittut suliffeqarfiit allat nioqqutissaataanik toqqorsivittut atorneqartartut, assartuisarfiit nioqqutissanik allat sinnerlugit assartuisartut, niuerfiit suliffeqarfiit nioqqutissanik pisiortorlutillu tuniniaasartut.

Nr. 28

Atortussianik inuussutissamut atorneqarsimasunut tunngatillugu nassuiaat tassaavoq atortut pequtilluunniit inuussutissanut attuumassuteqartussanngorlugit tunisassiarineqarsimasut. Tamakku tassaasinnaapput puut imaluunniit tankit inuussutissanik assartuinnermut

atorneqartartut, maskiinat tunisassiornermi atorneqartartut, poortuutissat, igaffimmi sakkut, atortussiassat igaffimmilu atortut.

§ 4-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkanik eqqortitsisoqarneranik nakkutiginnittut tassaasut Naalakkersuisut, tamannalu piviusumik nakkutilliineq eqqarsaatigalugu aamma nalinginnaasumik oqartussatut piginnaasut eqqarsaatigalugit atuulluni.

Imm. 2-mut

Allaffissornikkut ingerlatsiviup akuersissutinik atulersitsinermik isumaginninnissamut kommunini ingerlatsivinnik peqqusinissamut aalajangersagaq Naalakkersuisunut tunngavissiivoq. Piginnaatitsineq imatut annertusineqarpoq malittarisassanik aalajangersimasunik atuutilersitsinikkut inatsimmi akisussaaffiit allat kommunini oqartussanut aalajangiisinnaanermik tunniussinissamik Naalakkersuisut piffissami ungasinnerusumi periarfissaqarlutik.

Naalakkersuisut kommunalbestyrelsinut avataanit suliassanngortitsineranni aqutsinikkut aalajangikkanik ingerlatseqqiffiusinnaasutut Naalakkersuisut atuutissapput. Tamatuma kingunerisaanik innuttaasut kommunalbestyrelsit aalajangigaat pillugit Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut naammagittaalliorsinnaalissapput.

§ 5-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsa qarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaasut tassaasut kapitali 12 naapertorlugu inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat eqqortinneqarnerinik nakkutilliisussaasut misissuisussaasullu.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami Uumasunut Nakorsa qarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaasunit allaanerusunik nakkutilliisutut oqartussanik toqqaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Inuttassaaleqineq pissutigalugu imaluunniit suliap kinguartinneqarsinnaannginnera eqqarsaatigalugu nakkutilliilluni suliaqarnermi oqartussat allat ilanngutsinneqarnissaat pisariaqalerpat atorneqarsinnaasutut aalajangersagaq ilaatigut atorneqassasoq eqqarsaatigineqarpoq.

§ 6-imut

Imm. 1-imut

Inuussutissat pillugit inatsimmi nalinginnaasumik tunngaviit anguniakkallu aalajangersakkami allanneqarput, inuussutissallu atortullu inuussutissanut atugassat tamarmik imatut pitsaassuseqassasut napparsimalersitsisinnaanatik, aamma inuussutissalerinermi eqqiluisaarnissamut piumasaaqaatinik naammassinnissasut. Tamatuma kingunerisaanik tunisinerup ulluani inuussutissat naammaginartumik atasinnaasumik ullulerneqarsimassasut.

Tamatuma saniatigut aalajangersakkami allanneqarluni inuussutissanik suliarinninneq imatut tunisassiap eqqiluissutsikkut pitsaassusaa ajornerulersillugu ingerlanneqassanngitsoq. Taamaalilluni asiusimasunik imaluunniit mingutsinneqarsimasunik inuit nerisassaannik tunisassianik tunisinissaq inerteqqutaavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami allanneqarpoq atornerqarnermikkut nappaatinik nuussisinnaasutut imaluunniit napparsimalersitsisinnaasutut naatsorsuutigineqarpata inuussutissanik tunniussinissaq tunisinissarlu inerteqqutaasoq. Aalajangersakkami assersuutit tamakkiisuunngillat. Naliliisoqarpoq inuussutissat nalinginnaasumik atornerqarnermikkut napparsimalersitsinermik toqumilluunniit kinguneqartitseqqusaanngitsut. Aamma aalajangersagaq una atorlugu inuussutissat navianartuunngitsut inerteqqutaasulli inuussutissanik isumannaatsuutitsinissamik piumasaaqaatinik eqquutsitsinngitsut tuniniarnissaat tunniunnissaalluunniit inerteqqutaalissaaq. Ilaatigut avatangiisinik suliffissuaqarnermillu isiginninniarnermik peqquteqarsinnaapput imaluunniit eqqunngitsumik paasissutissiinermik peqquteqarsinnaallutik

Imm. 3-mut

Inuussutissanik nioqqutissiat ilaannik ullussaminnik qaangiisimasut inuussutissallu eqqarsaatigalugit navianartorsiortitsinngitsut tuniniarnissaannik tunniunnissaannilluunniit tunngasunik aalajangersakkakkut Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaanerannik pisinnaatinneqarput. Inuussutissat suliarineqarnerminni ussasaarutigineqarnerminnilu pitsaasuussapput aamma niuerfimmiiitineqarnerminni naammaginartumik ajortunngujaassuseqassallutik. Ilaatigut inuussutissat panertut tassaasinnaapput qajuusat, sukut iffiornermiluunniit akuutissat

§ 7-imut

Imm. 1-imut

Inatsisartut inatsisaanni matumani nalinginnaasumik piumasaaqaataavoq inuussutissanik suliarinninneq taakkuninngalu pilerisaarineq imatut ingerlanneqassasoq inuussutissat imaluunniit atortut inuussutissanut atuigassat mingutsinneqarnatik allatigullu ajoqusiisunik sunnerneqaratik, inuussutissat inuit nerisassaattut tulluarunnaarsillugit. Inuussutissap inuit nerisassaattut naleqqukkunnaarneranik aalajangiinermi pissutsit avataaneersut pissutigalugit imaluunniit asiuneri, nungujartorneri imaluunniit aserorsimaneri pissutigalugit inuussutissap inuit nerisassaattut naleqqukkunnaarsimansoq eqqarsaatigineqassaaq.

Pissutsit avataaneersut pillugit assersuutitut taaneqarsinnaavoq tunisassiornermiit mingutsitsineq inuussutissallu kingusinnerusukkut suliarineqarnerami tulluannigsumik eqqiluisaarnikkut pissutsit pissutigalugit napparsimalersitsisinnaasut bakteeriat, saffiugassat sinneri inuussutissamiittussaannigitsut, sullinerit ujaraaqqallu, nersutit nakorsaasersornerinit nakorsaait sinneri, pesticidinik naatitat serpalittarnerinit pesticidit sinneri, poortussanik maskiinaniillu tuninerit. Inuussutissani mingutsitsinerit pissusissamisoortut taaneqarsinnaapput atortussiani oqunnerit, paarnaruarni, qaqqortarissani karrinilu nassaassaasinnaasut. Aalajangersagaq aammattaq toqunartunik pinngortitameereersunik killilersuinissamat tunngavissiivoq, soorlu eertani lektinit, qaqqortarissani blåsyrit naatsiianilu solanini. Aalajangersagaq inuussutissanik mingutsitsisoqarnera assigisaanillu pisoqarnera pissutigalugu peqqissutsimut ajoqutaalersinnaasunut tamanut atorneqartassaaq, soorlu napparsimalissutaasinnaasunut imaluunniit toqunartoqalissutaasinnaasunut, imaluunniit inunnit nerineqarsinnaasut naleqqutinnigitsut isigineqartunut, naak toqqaannartumik peqqissutsimut aarlerinaateqanngikkaluarpataluunniit. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq nappaateqarnikkut allannguutit soorlu aalisakkani ajuat, imaluunniit tunisassiat asiusimasut, ilaatigut neqini tappiorannartut qaffasippallaartut, issorsimassutsip allanngornera, tipi mamaalu soorlu uulia qaassunnitsoq aamma immuk seernarsisimasoq.

Taakku saniatigut pingaartinneqarsinnaavoq inuussutissap nerineqarnerata kinguinngua, piffissami qanittumi ungasinnerusumiluunniit inunni inuussutissamik nerisimasuni peqqissutsikkut sunniutai kiisalu kinguaariinni tulliuuttuni peqqinnissakkut ajoqusiisumik sunniutaasinnaasut.

Inuussutissani mingutsitsisinnaanerit suusinnaasulluunniit tamarmik peqqinnissakkut navianartorsiortitsisuunngillat imaluunniit inuit nerisassaattut nioqqutissamik tulluartsisarunnaarneq ajorput. Mingutsitsinerup suunera annertussusialu naliliinermi aalajangiisuvoq. Inuussutissat taamaalillutik mingutsitsinernik akoqarsinnaapput tuniniaanissamik suliniuteqarnissamat inerteqqussutigineqarnatik, tassa mingutsitsinerup annertussusaa aalajangiisuussamat.

Imm. 2-mut

Inuussutissanik atortunillu inuussutissanut atugassanik suliaqarnermik, tunisassiornermik, toqqortaqarnermik, tuniniaanissamik suliniutinik nakkutilliinermilluunniit suliaqartunut inuit eqqiluisaarnissaat peqqissutsikkullu misissorsimaneqarnissaat pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamat Naalackersuisunut piginnaatitsivoq. Assersuutigalugu assaat errortornissaat pillugu piunasaqaat, immikkut atisalersornissaq pillugu piunasaqaat assersuutigalugu kitsileqarnissaq, saaliaquteqarnissamik, nasartaateqarnissamat umiillu qilersimanissaannut pisussaaffeqarneq. Peqqissutsikkut misissortinneqarnissaq eqqarsaatigalugu assersuutigalugu nakorsami nalunaarummik assigisaanilluunniit pissarsisoqarnissaanik piunasaqaateqartoqarsinnaavoq. Suliffeqarfiup pineqartup suunera inuttut eqqiluisaarnissamat atisaqarnissamullu piunasaqaatit qanoq ittuunissaannut

apeqqutaassaaq. Tassa imaappoq inuussutissanik atortunilluunniit inuussutissanut atugassanik suliarinnittoqarnerseq taamaattoqarpallu nioqqutissat qanoq ittuunersut, imaluunniit inuussutissanik poortoriikkanik passussineq kisimi pineqarnerseq. Inuup eqqiluisaarnissamut piumasaqaat suliffeqarfiup inuussutissaleriffiusup qanoq ittuunera naapertorlugu annertusiartorsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq inuussutissap atortunilluunniit inuussutissanut atugassanik inuit nerisassaattut naleqqukkunnaarsillugu inuussutissat inunnit tunillaasinnaasunit mingutsinneqannginnissaat qulakkeerneqarniarlugu. Inuussutissap qanoq ilinerani inuit nerisassaattut naleqqukkunnaarneranik missiliuinermi pingaartinneqarpoq inuup qanoq ittumik nappaateqarnera kiisalu inuk qanoq annertutigisumik inuussutissanik tunisassiornermut atassuteqarsimanersoq. Assersuutiglaugu inuk tunillaasinnaasumik nappaateqartoq nerisassanik tunisassiornermi suliaqarsimappat aalajangersakkami tassani siunertamut tamanna akerliussaaq.

Imm. 4

Piareersaanermi, toqqortarinerani, assartornerani, poortorneqarnerani, tuniniaanissamillu suliniuteqarnermi inuussutissap mingutsinneqarnerata pinngitsoortinnissaanut qanoq iliornissamut piareersaatit suut eqqortinneqassanersut pillugit malittarisassanik aalajangersaanissamut aalajangersagaq Naalakkersuisunut tunngavissiivoq. Tassani assersuutigalugu init assartuutillu eqqiluutsuutinnissaannut, suleriaatsit aaqqissuussimanissaannut piumasaqaatit pineqarsinnaapput, tunisassiornermi atortunut taakkunungalugu atasunut piumasaqaatit, inuussutissap immikkoortissimanissaanut imaluunniit nillungasumik toqqorsimanissaanut, nillusarnissaanut, kiassarlugu suliarinissaa, kissartumiinnissaa, aamma nioqqutissanik qinigaqarsinnaaneq.

§ 8-mut

Imm. 1-imut

Inuussutissat atortulluunniit inuussutissanut atugassat nunap immikkoortuinit aalajangersimasuniit inerteqqutaanissaannut, killeqartinnissaannut kiisalu tunisinissamut pilerisaarinernullu piumasaqaatinik aalajangersaanissamut aalajangersakkami Naalakkersuisut periarfissinneqarput. Tassaniipput inuussutissat mingutsinneqarsimaneramik allatigulluunniit inuit nerisassaattut tulluarunnaarsimappata imaani nunamiillu tunineqarnissaannik pilersaarutigineqarnissaannullu inerteqqussuteqarnissamut, killeqartitsinissamut piumasaqaatinillu aalajangersaanissamut periarfissat. Tunisassiat uumasunit pisunit inuussutissaappata, nunanut allanut niuernissaq siunertaralugu suliarineqartunut Danmarkimi Fødevarestyrelsi inuussutissanik nakkutilliinermik isumaginnittussaavoq. Oqartussatut piginnaasutut Fødevarestyrelsi avammut niuernissaq siunertaralugu tunisassianik mingutsinneqarsimasunik tuniniaaneq pillugu piumasaqaatinik aalajangersaasinnaavoq.

Imm. 2-mut

Ilaatigut mingutsinneqarsimasunik inuussutissanik atortunillu inuussutissanut atugassanik tuniniaaneq pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamut aalajangersagaq Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq. Mingutsitsinernut sunulluunniit killinik aalajangersaanissamut aalajangersagaq periarfissiivoq, tassani uumassuseqarnikkut, atortutigut akuutissatigullu mingutsitsinerit inuussutissanut akuusinnaasut. Assersuutigalugu pesticidit, uumasunut nakorsaait uumassusillillu tappiorannartut killeqartinnissaat pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Naatitanik naatitsinerit, nersutaatinik kinguaassioortitsineq, piniarneq aalalisarnerluunniit nunap immikkoortuini aalajangersimasuni inerteqqutiginnissaanut aalajangersagaq Naalakkersuisunut periarfissiivoq. Sumiiffinnit taamatut ittuniit inuussutissat mingutsitsinernik akoqarsinnaaneri allatigulluunniit inuit nerisassaattut tulluarsinnaangippata malittarisassanik aalajangersaanissamut imaluunniit inerteqquteqarnissamut aalajangersagaq Naalakkersuisunut periarfissiivoq. Aalajangersagaq inuussutissanut tunineqartussanut imaluunniit pilerisaarinnermut taamaallaat atuutinngilaq, kisianni aamma angerlarsimaffinni nammineq atugassanut inuussutissanut atuulluni. Aalajangersagaq assersuutigalugu umiarsualivinni kuunniluunniit aalajangersimasuni aalisarnissamut inerteqquteqarnermut atatillugu atorneqarsinnaavoq.

§ 9-mut**Imm. 1-imut**

Inuussutissanik atortunilluunniit inuussutissanut atugassanik tunisassiornermi atortussiat atortullu imaluunniit suleriaatsit aalajangersimasut atorneqarnissaat pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannut aalajangersagaq piginnaatitsivoq. Aalajangersakkami siunertaavoq piffissami maannakkut aamma siunissami atorneqartut suleriaatsit sakkullu assigiinngitsorpassuit malittarisassaqartinneqarnissaat. Aalajangersagaq uumassusillit sananeqaataasigut atortorissaarutit atorneqarnerini, mikrobølgeovnit atorneqarnerini, silaannarmi illersugaasumik qinngorfigitinneqartumiluunniit poortuinnermi atorneqarsinnaasoq eqqarsaatigineqarpoq. Taamatut suleriaatsinik nalilersuinnermi toqunartuusinnaasut nerisassatigullu isiginiarneqartussat eqqarsaasersuutitut ilaasariaqarput.

Imm. 2-mut

Inuussutissat, atortut inuussutissanut atugassat akuutissalluunniit manna tikillugu inuit nerisassaattut inuussutissatut akuutissatulluunniit isigineqarsimanngitsutut isigineqarsimasut pillugit malittarisassanik aalajangersaanissamut aalajangersagaq Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq. Inuussutissat, atortut inuussutissanut atugassat akuutissallu nutaat nunatsinni niuerfimmi atorneqalernissaat tunineqarnissaallu sioqqullugu akuerineqarnissaat pillugu piumasaqaatinik eqquassinissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Aalajangersagaq

aammattaaq inuussutissat sananeqaatsimikkut tulluarsarneqarsimasut nunatsinni atorneqalernissaat tuniniarneqalernissaallu sioqqullugit akuerineqartarnissaannik piunasaqaateqarnissamut piginnaatitsivoq. Tassanilu pineqartut tassaasinnaapput:

- Inuussutissat inuussutissanullu akussat nutaat imaluunniit sananeqatitigut allanngortinneqarsimasut.
- Inuussutissat inuussutissanullu akussanik tappiorannartuneersunik, pupinnit imaluunniit quajaatinit akullit.
- Inuussutissat inuussutissanullu akussat, nalinginnaasuunngitsumik sanaartorneqarsimasut, suleriaatsip taassuma kingunerisaanik inuussutissat aamma inuussutissanut akussat katitigaanerinik aqqissugaanerinillu annertuumik allanngortitsisumik, taakkua inuussutissartaannik, sananeqaataannik sananeqaatsinit kissaatigineqanngitsunik akoqarnermikkut sunnerneqarsinnaasut.

§ 10-mut

Imm. 1-imut

Inuit peqqissuunerisa inuunerisa qaffasissumik illersorneqarnissaat pillugu nalinginnaasumik anguniagaq naammassiniarlugu kapitalimi tassani ajutooratarsinnaanermik misissueqqissaarnerit eqqunneqarput. Ajutooratarsinnaanermik misissueqqissaarneq tassaavoq europami Danmarkimi inuussutissat pillugit inatsisini tunngaviusoq. Ajutooratarsinnaanermik misissueqqissaarnerit eqqunneqarnerannut siunertaq tassaavoq nakkutilliineri aamma navianartunillu sunniinerit pitsaaliornissaasa oqinnerulernissaat. Suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut tamarmik aallaaviatigut ajutooratarsinnaanermik misissueqqissaarnermik suliaqassapput. Ajutooratarsinnaanermik misissueqqissaarnermiippit ajutooratarsinnaanermik naliliineq, ajutooratarsinnaanermik aqutsineq aamma ajutooratarsinnaaneq pillugu attaveqatigiinneq. Ajutooratarsinnaanermik naliliineq ilisimatuussutsikkut uppersarsaatinik pissarsiarineqarsinnaasunik tunngaveqassaaq aamma attaviitsuussallutik, kinaassusersiortuunatik paasiuminartuullutillu. Ajutooratarsinnaanermik aqutsinermi ajutooratarsinnaanermik naliliinermi inernerit eqqarsaatigineqassapput, tassunga pingaartumik ilanngullugit oqaaseqaatit oqartussanit attuumassuteqartunik saqqummiunneqartut kiisalu mianersornissamik tunngaveqarneq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut ajutooratarsinnaanermik misissueqqissaarnermi suliaqarnissaat pillugu malittarisassanik suleriaatsinillu Naalakkersuisut atulersitsisinnaanerit aalajangersarneqarpoq. Ajutooratarsinnaanermik misissueqqissaarneq suliffeqarfiup nammineq nakkutilliineranut tunngaviuvoq.

§ 11-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq inuussutissat assigiinngitsut katitigaanerinit tunngasunik pissutsinik pingaarutilinnik arlalinnik malittarisassaliornissamut Naalackersuisunut periarfissiivoq, taamaalillunilu inuussutissat aalajangersimasut katitigaanissaannut piunasaqaateqarnissamut periarfissiisoqarluni. Aalajangersagaq nerisassatigut immikkut siunertaqartut tunisassiat katitigaaneri pineqartillugit atorneqartarnissaa immikkut eqqarsaatigineqarpoq.

Nerisat tapii aamma aalajangersagaq taanna malillugu malittarisassaliuunneqarsinnaapput. Taamaalilluni nerisat tapii akuutissanik inuussutissartalinnik imaluunniit timip sulineranut tulluurtumik annertussuseqarnissai pillugit piunasaqaateqartoqarsinnaanera qulakkeerneqarpoq, peqatigisaanillu peqqinnissakkut ajoqusiinissamut qummut killiliussaq qaangerlugu akuutissanik sunniuteqartunik akoqarsinnaanerinit.

Nakorsaatissat nappaatit pitsaaliornissaannik katsorsarnissaannilluunniit siunertaqartut aalajangersagaq taanna malillugu malittarisassaliuunneqanngillat, kisiannili nakorsaatit pillugit Inatsisartut peqqussutaannit nr. 1, 12. maj 2005-imeersumit kingusinnerusukkat allanngortinneqarsimasumit.

§ 12-imut

Imm. 1-imut

Naalackersuisut killilersuinernik aalajangersaanissamut periarfissinneqarput, ilaatigut akuutissat atorneqarnerini annertussutsinut tipigissaatillu atorneqarnissaannut ilaatigullu inuussutissani sorlerni akuutissap atorneqarsinnaaneranut tunngatillugu. Aalajangersakkamut tunuliaqutaasoq tassaavoq inuussutissani akuutissat tipigissaatillu sapinngisamik minnerpaaffissaaniitinnissaat tunngaviatigut kissaatigineqarmat, tamanna aqutugalugu ilisimatuussutsikkut ullormut nerineqartartussatut akuerineqartut (ADI) killissaattut aalajangerneqarsimasut qaangerneqannginnissaat qulakkeerniarlugu. Inuuneq naallugu ullormut inuup ataatsip aarlerinartoqanngitsumik akussap nerisinnaasaata annertussusissaa ADI-p nalilersuutaani allassimavoq. ADI-p annertussusissaa isumannaallisarluaqqamik killilerlugu aalajangersagaasarpoq, qallunaallu inassuteqaatai malittarlugit.

§ 13-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nioqqutissat taaguutaannik, immikkut nalunaaqutsiinerit, ilisarnaatit atorneqarnissaat pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalackersuisunut periarfissiivoq. Aalajangersagaq aammattaaq nioqqutissanut taaguutip nioqqutissanut aalajangersimasunut atorneqartarnissaa pillugu Naalackersuisut maleruagassaliornissaannut tunngavissiiivoq, assersuutugalugu nioqqutissat katitigaanerat imaluunniit sanaartorneqarnerat nioqqutissat pitsaassusissaanni aalajangersagaappat, imaluunniit nioqqutissat nunap ilaanit aalajangersimasumit pileqqaarfeqarpat. Tamatuma saniatigut inuussutissanik immikkut

nalunaaqtsiineq pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannut piginnaatitsivoq:

- peqqissutsikkut, nerisassatigut nakkutilliinikkulluunniit tamatumunnga pissutissaqarpat,
- innuttaasut tunisassialluunniit aalajangersimasut eqqarsaatigineqarnissaasa tamanna pisariaqalersippagu,
- inuussutissat immikkuullarissumik pitsaassuseqarpata imaluunniit immikkuullarissumik pissuseqarpata,
- inuussutissat tunisassiarinerini kinguaassioriaatsit, uumasuuteqariaatsit, piniariaatsit imaluunniit naatitseriaatsit immikkuullarissut assigisaalluunniit atorreqarsimappata,
- inuussutissaq immikkorluinnaq suliarineqarsimappat imaluunniit teknologi immikkuullarissuq atorlugu suliarineqarsimappat,
- inuussutissaq nerisassanut immikkuullarissunut atugassatut aalajangiappat, imaluunniit
- akuutissat atorreqarsimappata, tassunga ilanngullugit inuussutissanut akuutissat.

Imm. 2-mut

Nerisassatut immikkuullarissumik siunertaqartut inuussutissat tunisassiat pitsassuunerisa erseqqissarnissaat siunertaralugu nalunaaqtsiinissamut malittarisassanik aalajangersaanissamut aalajangersagaq Naalakkersuisunut tunngavissiiivoq. Nalunaaqtsiineq nerisassatut pitsassuunerinik erseqqissaaneruppat imaluunniit peqqinnartuunerata pitsaasuuneranik erseqqissarneruppat pitsaasuuneranik erseqqissaanerit uppersarneqarsinnaassapput.

Nerisassatut pitsaasuuneranik erseqqissaaneq tuniniaanissamik suliniummi oqariartuutitut paasineqassaaq, aalajangersimasumik akoqarnera imaluunniit nukissaqartitsisunik, inuussutissanik allanilluunniit akussanik imaqarnera pissutigalugu inuussutissap immikkut nerisassatut iluaquteqarneranik ersersitsisoq.

Nerisassatut pitsaasuuneranik erseqqissaanermut assersuutit tassaapput:

- sukkoqanngitsut
- orsumik appasissumik imalik
- omega-3 fedtsyrinik imalik

Peqqinnartuunerata pitsaasuuneranik erseqqissaaneq inuussutissamik nerinerup peqqinnartuuneratalu akornanni ataqatigiittoqarneranik oqariartuutitut paasineqassaaq.

Peqqinnartuunerata pitsaasuuneranik erseqqissaanermut assersuutit tassaapput:

- Calcium saarngit ineriartornerinut aserfallatsaaliernerinullu pingaaruteqartoq.

- Naasunut sterolit aap akuani kolesterolip appartitsisarneri paasineqarsimavoq. Qaffasissumik sananeqaatini orsup (kolesterol) kisitsiseqarneq uummatip taqarsuatigut nappaateqalersinnaanermut naleqqiullugu navianaateqarpoq.

Suli allatigut nalunaaqutsiinermi paasissutissat, assersuutigalugu inuussutissanik immikkoortitat suminngaanneernerinik nalunaaqutsiineq tunisassiorumit niuertumilluunniit nammineq kajumissutsimik ikkunneqarsinnaapput, taakku eqqortuuppata atuisunullu paatsiveerussaataangippata.

§ 14-imut

Imm. 1-imut

Inuussutissani atorneqarsinnaasunik akuutissanik tipigissaatillu aamma amerlasuunngorlugit tunisassatut niuertarfinnilu tunisassatut aalajangerneqarsimasut nalunaaqutsernissaat pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamut aalajangersagaq Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq. Aalajangersagaq assersuutigalugu tunisassiorup, poortuiffiusup niueruteqartulluunniit aqqa najugaalu pillugit paasissutissanik akuutissat kiisalu atortussiap, akuutissatut imarineqartut immikkut taaguutaat toqqortarinissaanullu najoqqutassat atorneqarnissaanullu ilitersuutit pillugit nalunaaqutsernissaannik pisariaqartitsisoqarpat atorneqarsinnaavoq.

§ 15-imut

Imm. 1-imut

Atortussiat atortullu inuussutissanut atassuteqartussat aalajangerneqarsimasut pillugit malittarisassanik aalajangersaanissamut aalajangersagaq Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq, tak. imm. 1. Atortussianiit atortuniillu inuussutissanik suliarinninnermut atorneqartut mingutsinneqarnissaat pinngitsoortinniarlugu aalajangersagaq eqqunneqarpoq. Inuussutissat atortussianik poortuutinillu il.il. arlalissuarnik atassuteqartarput inuussutissap tunisassiarineraniit inuussutissap naggataatigut atuisumut apuunnissaata tungaanut. Immikkoortoq annertuupilussuavoq aamma akuutissanit assigiinngitsuniit atortussianit assigiinngitsuniit tuniluussinnaanerit pillugit ilisimasanik katersinissamut annertuumik piunasaqaateqarluni, inuussutissat atortussianut sunut atassuteqartinneqarnersut apeqqutaatillugu. Immikkoortumiippat naasunut aalisakkanullu karsiniit maskiinanut, assartuutit qaavi aamma inuussutissat toqqorsimanerini ilisiviit, kiisalu poortuutissat, pappialat, platsikkik, savimernit, igalaamernit, marriat, nerinnermut atortussat, igat, eqqiaatit toqunartuiaatillu il.il.

Imm. 2-mut

Nr. 1

Atortussiat inuussutissanut atassuteqartut inuussutissat isumannaatsuunissaannut piunasaqaatinik naammassinngippata inuussutissat utertinneqarnissaat pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamut aalajangersagaq Naalakkersuisunik piginnaatitsivoq.

Nr. 2

Atortussiat inuussutissanut atassuteqartut inuussutissat isumannaatsuunissaannut navianartuuppata imaluunniit navianartuusutut naatsorsuutigineqarpata tuniniaanissamik suliniuteqarnissaq pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamut aalajangersagaq Naalakkersuisunik piginnaatitsivoq.

§ 16-imut

Imm. 1-imut

Atortut inuussutissanut atugassat, inuussutissanut atassuteqartussat aalajangiussat, inuussutissat isumannaatsuunissaannut piunasaqaatinik eqqortitsinngitsut ingerlataqartut pineqartut isumaqarpata imaluunniit isumaqassallutik tunngavissaqarpata aalajangersagaq manna malillugu tuniniaanermik unitsitsineq, tunuartitsineq utertitsinerlu pissapput. Tamanna pissaaq § 15, imm. 2-mi oqaaseqatigiit siulliat malillugu utertitsisarnermik malittarisassiortoqararluarsimappalluunniit.

§ 17-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq suminngaanneerneranik paasisaqarsinnaaneq pillugu tunngavimmik inuussutissat pillugit inatsimmi eqqussivoq. Inuussutissaq, atortut inuussutissanut atugassat imaluunniit uumasooq inuussutissanik tunisassiornermi atorneqartup aamma inuussutissamut akussatut aalajangerneqarsimasup imaluunniit akussatut naatsorsuutigineqarsinnaasup atortussiap sulluunniit suminngaanniit pissarsiarisimaneranik suliffeqarfiup inuussutissaleriffiup pisortaata paasisinnaassagaa aalajangersagaq taanna malillugu inatsisikkut pissusaaffiuvoq. Aalajangersakkami tassani siunertaq tassaavoq nioqutissanik tunisagarnermut atasut tamakkiisumik paasinartuunissaat taamaalillunilu inuussutissat isumannaatsuuneri pillugit inatsimmi anguneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat.

Tamatuma saniatigut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq suliffeqarfinni inuussutissaleriffiusuni pisortat suliffeqarfiit allat tunissiamik pilersuiffiusut kikkuunerisa paasineqarnissaannik aqqissuussinernik suleriaatsinillu pilersitsissasut. Suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pisortaq peqquneqarpoq nioqutissanik tunisagarnermi "kingumut ataasiarluni siumullu ataasiarluni alloriarfiusup" kikkuuneri paasisinnaassagai.

Aalajangersakkami aamma aalajangersarneqarpoq tunisassiat suminngaanneernerinik paasisaqarsinnaanermut tunngasut paasissutissat noqqaasoqarneratigut oqartussanut piginnaasunut atugassanngortissagaat. Inuussutissap imaluunniit atortut inuussutissanut atugassat inatsisartut inatsisaat manna malillugu inuussutissap isumannaatsuunera pillugu piunasaqaatinik naammassinninnerata qaqugukkulluunniit nakkutilliisuni oqartussanik qulakkeerneqarnissaata isumannaarneqarnissaanut aalajangersagaq ikkunneqarpoq. Oqartussaasunit piginnaatinneqartunit nunap immikkoortuanit aalajangersimasumiit

inuussutissap peqqinnissakkut ajoqusiinnaasumik akoqarneranik imaluunniit toqqaannartumik napparsimalersitsisinnaaneranik pasitsaassaqaqarnermi aalajangersagaq taanna atorneqarsinnaasoq eqqarsaatigineqarpoq.

Aalajangersakkap siunertaraa inuussutissat atortulluunniit inuussutissanik attaveqartussat atortut inuussutissanik inatsimmi inuussutissanik isumannaatsuutitsinissamik piumasaqaatinik naammassinninngitsut inerteqqutaasulluunniit utertinneqarsinnaanissaat pisariaqarneralu naapertorlugu utertitseqquneqarsinnaanissaat.

Imm. 2-mut

Suliffeqarfinni inuussutissaleriffiusuni pisortat suliffeqarfiit allat tunisassiamik pilersuiffiusut kikkuunerisa paasineqarnissaannik aaqqissuussinernik suleriaatsinillu pilersitsinissaannik piumasaqaatit pillugit malittarisassanik aalajangersaanissamut aalajangersagaq Naalackersuisunik piginnaatitsivoq. Aalajangersagaq taanna malillugu imm. 1 malillugu inuussutissat eqqortumik kinguneqarluartumillu suminngaanneernerisa paasineqarnissaat qulakkeerniarlugu aaqqissuussinernik suleriaatsinillu pilersitsinissamut pinngitsoorani piumasaqaatinik Naalackersuisut aalajangersaasinnaapput.

§ 18-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq tunisinissaq siunertaralugu pilersaarutiginnissaannik siunertaqartut inuussutissat atortulluunniit inuussutissanut atugassat tulluurtumik nalunaaqutsersorneqarsimallutillu suunerisa paasineqarnissaannik pilersorneqarsimassasut, uppersaatit imaluunniit paasissutissat tulluurtut iluaqutigalugit suminngaanneernerisa paasineqarnissaat ajornannginnerulersillugu. Aalajangersagaq imatut ilusilerneqarpoq nassuiarnissaanut inissaqartitsisoqarluni. Inuussutissat tunisassiat assigiinngitsuupput, aamma eqqortumik suminngaanneernerinik paasisaqarsinnaanermut naammattumik inuussutissap qanoq nalunaaqutserneqarnissaanut assigiinngitsunik piumasaqaateqartarluni. Inuussutissani nerinerini napparsimalersitsinissamut aarlerinarnerusuni nalunaaqutsiinissamut suunerisalu paasineqarnissaanut annertunerusumik piumasaqaateqartoqarsinnaavoq. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq toqunartunissimasoorinissaa navianaateqarpat tunisassiap nalunaaqutsersornissaanut suuneratalu paasineqarnissaanut piumasaqaatit aamma tunisassiat inuunermut ulorianartunik napparsimalersitsisinnaasut nalunaaqutsersornissaannik piumasaqaatit assigiinngissinnaapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nalunaaqutsiinissamut suunerisalu paasineqarnissaanut piumasaqaatinik aalajangersaanissamut Naalackersuisunut piginnaatitsivoq. Inuussutissap suminngaanneernerata paasineqarnissaanut suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pisortaq aallaaviatigut akisussaavoq, tak. § 17, imm. 1. Aalajangersagaq taanna malillugu suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut malinnissaannik pisussaaffiusunik inuussutissanik atortunik

inuussutissanut atugassanik tunisassiat nalunaaqutsersornissaannut suunerisalu paasineqarnissaannut minnerpaamik piunasaqaatinik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut periarfissaqarput. Aalajangersakkami siunertaavoq inuussutissanik tunisassiat suminngaanneeranit paasineqarnissaasa ajornannginnerulernissaat aamma inuussutissanik atortunik inuussutissanut atugassanik sunniuteqartumik kinguneqarluartumillu suminngaanneernerisa paasineqarnissaasa qulakkeerreqarnissaannut minnerpaamik piunasaqaatinik arlalinnik Naalakkersuisut akuersinissamut periarfissinneqarlutik.

§ 19-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq taanna naapertorlugu suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pisortaq, suliffeqarfimmut inuussutissaleriffiusumut sinnisutut, inuussutissat pillugit inatsimmi piunasaqaatit eqqortinneqarnissaannik qulakkeerisussaavoq. Inatsisartut inatsisaanni matumani nalinginnaasumik tunngaviuvoq sulinerup ingerlanneqarneranut attuumassuteqartut inatsimmi malittarisassat atuuttut suliffeqarfimmit naammassineqarnissaanut suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pisortap tamatigut akisussaana. Aalajangersakkami tunisassiornermut, suliarinninnermut nassiussuinerullu atatillugu atasut tamarmik ilaapput. Suliffeqarfimmi imaaliallaannaq pisortaqanngippata piginnittoq akisussaassaaq.

Inuussutissat pillugit inatsimmik unioqqutitsinermut tunngatillugu suliani aallaaviusoq tassaavoq suliffeqarfimmik inuussutissaleriffiusumik piginnittoq imaluunniit inatsisitigut pisussaasoq piginnaatitaasorlu unioqqutitsinernut akisussaassutinniarneqassasoq.

§ 20-mut

Imm. 1-imut

Inuussutissat isumannaatsuunissaannut piunasaqaatinik inuussutissat naammassinninngitsut pisortaq ilisimasaqarpat imaluunniit isumaqassalluni tunngavissaqarpat inuussutissat tunisaajunnaarnissaat, tunuartinneqarnissaat utertinneqarnissaalluunniit siunertaralugu suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pisortap qanoq iliornissamut piareersaateqarnissaannik aalajangersagaq suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pisortamut peqqusivoq. Aalajangersagaq taanna malillugu suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pisortaq inuussutissat isumannaatsuunissaannut piunasaqaatinik pissutsinik eqqortitsinngitsut pillugit pineqartoq toqqaannartumik ilisimasaqarnissamut taamaallaat akisussaannigilaq, kisianni aamma pissutsinut pineqartup ilisimasaqarfigisariagaanut.

Tassunga ilanngullugu suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pisortaq inatsimmi malittarisassanut atuuttunut naapertuuttumik suliffeqarfimmit tunniunneqartut tunisassiat qulakkeerreqarnissaannut annertusisamik akisussaaffeqarpoq. Inuussutissat isumannaatsuunerinut sunniuteqarsinnaasumik tunisassiornerup nalaani

mingutsinneqarsimasunut suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pisortaq ilisimasaqalersimappat pineqartoq inuussutissat utertinnissaannut pisussaavoq.

Imm. 2-mut

Nioqqutissap niuerfimmiit utertinneqarneranut tunuliaqutaasoq pillugit atuisumut erseqqissumik sunnuteqartumillu ilisimatitsinissamut suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pisortaq aalajangersakkamik pisussaaffilerneqarpoq, pisariaqassappallu atuisuniit tunisassiamik tigungminnereertuniit nioqqutissap utertinnissaanut pisariaqartutigut aaqqiissalluni. Pisariaqartumik aaqqiinerit tassaasinnaapput tusagassiutitigut nalunaarut, niuertarfimmi tunisassiaq pillugu paasissutissat imaluunniit nutaarsiassaleriffiit atassuteqarfigalugit.

§ 21-mut

Imm. 1-imut

Suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pisortamut, niuertarfinnut imaluunniit nassiussuiffiusunut akisussaasoq, taamaalillunilu tunisassiornermut, poortuinnermut, nalunaaqutsersuinnermut, inuussutissat isumannaatsuunerinut imaluunniit innarligassaanginnerinut toqqaannartumik akisussaangitsoq, inuussutissat isumannaatsuunissaanut piunasaqaatinik naammassinninngitsut nioqqutissat niuerfimmiit tunisaajunnaarnissaat, tunuartinnissaat utertinneqarnissaalluunniit siunertaralugu ingerlatanut sinaakkusiussat iluanni pisariaqartunik qanoq iliornissamut piareersaatinik aalajangiinissamut aalajangersagaq pisussaaffiliivoq.

Aalajangersagaq suliffeqarfinnut inuussutissaleriffiusunut tunisassiortunut imaluunniit tunisassianik suliarinnittunut atorneqangilaq. Aalajangersagaq taamaallaat tunisinermut atatillugu tuniniaanissamik suliniutinut atasutut ilaasunut suliffeqarfinnut atorneqassaaq. Tamatuma saniatigut tunisassiaq inuussutissat isumannaatsuunissaannut piunasaqaatinik naammassinninngitsoq uppersarsarneqarpat suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pisortaq pisariaqartutigut qanoq iliornissamut piareersateqarnissamut peqquneqarpoq.

Imm. 2-mut

Inuussutissat aalajangersimasut pillugit paasissutissanik attuumassuteqartunik, noqqaasoqarneratigut nakkutilliinnermi oqartussanut ingerlatitseqqinnissamut suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pisortaq aalajangersakkami peqquneqarpoq. Aalajangersagaq taanna tunisassiat inuussutissat isumannaatsuunissaannik piunasaqaatinik naammassinninngitsutut pasitsaanneqartut eqqortumik sunnuteqartumillu sumiinnerisa paasineqarnissaasa qulakkeerneqarnissaanut eqquneqarpoq.

§ 22-mut

Imm. 1-imut

Eqqiaatit, tunillannartuiaatit tarnutillu katitigaaneri tunisassiallu taakku nalunaaqutsersorneri pillugit malittarisassanik aalajangersaanissamut aalajangersagaq Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq. Tunisassiornerup nalaani inuussutissat bakteerianik akuutissanillu il.il. inuussutissat mingutsinneqannginnissaat qulakkeerniarlugu eqqiaatinik tunillannartuiaatinillu nakkutilliineq eqqortumillu atuinissaq pisariaqarpoq. Eqqiaatit akuutissatigut katitigaanerinet piumasaqaatinik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanerat kiisalu eqqiaatit annertusisamik nalunaaqutsersornerini aaqqissuussinerup akuerineqarnissaat aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq. Eqqiluisaarnerup assigiiaartuunissaa qaffasissumillu pitsaassuseqarnissaa qulakkeerniarlugu aalajangersagaq eqqunneqarpoq.

Tamatuma saniatigut eqqiaatit tunillannartuiaatillu akuerineqarnissaat pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanerat aalajangersakkami aalajangersarneqarluni. Tassunga ilanngutissaaq akuersisarnikkut aaqqissuussinerup eqqiaatit atorpeqartut siunertamut sunniuteqarnissaat tulluartaunissaallu pillugu piumasaqaateqassalluni, aamma peqqinnissakkut, toqunartoqarneranik nalilersuinikkut inuussutissani sinnikuusinnaasut naggataatigut atuisumut navianartuunnginnissaat pillugit qulakkeerisoqarluni. Nalunaaqutsersuinissamut piumasaqaatit eqqiaatit tunillannartuiaatillu eqqortumik isumannaatsumillu toqqortarinissaat qulakkiissavaat.

Imm. 2-mut

Nr. 1

Suliffeqarfinni pisortat, tunisassiorlut aamma eqqiaatinik, tunillannartuiaatinik tarnutinillu eqqussuisut atortut pineqartut inuussutissatit isumannaatsuunissaannut piumasaqaatinik naammassinninngitsut ilisimasaqarpata imaluunniit isumaqassallutik tunngavissaqarpata eqqiaatit, tunillannartuiaatit tarnutillu niuerfimmii tunisaajunnaarnissaat, tunuartinnissaat utertinneqarnissaalluunniit siunertarlugu pisariaqartumik qanoq iliornissamut piareersaateqassasut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Nr. 2

Taakku inuussutissat isumannaatsuunissaannut navianaateqartut imaluunniit navianaateqartutut isumaqarfigineqarpata eqqiaatit, tunillannartuiaatit tarnutillu pilerisaarutigineqannginnissaat tunineqannginnissaallu pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaasut aalajangersakkamik aalajangersarneqarpoq.

§ 23-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq taanna malillugu piumasaqaataavoq eqqiaatit, tunillannartuiaatit tarnutillu inuussutissat isumannaatsuunissaannut piumasaqaatinik naammassinninngitsut suliffeqarfinni pisortaq isumaqarpat imaluunniit isumaqassalluni tunngavissaqarpat § 21, imm. 2, nr. 1 naapertorlugu tunisaajunnaassasut, tunuartinnissasut utertinneqassasullu.

§ 24-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq taanna Kalaallit Nunaanni suliffeqarfimmi inuussutissaleriffimmik ingerlatsinissamut aallaaviatigut periarfissiivoq. Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq suliffeqarfiit inuilluunniit inuussutissanik atortunilluunniit inuussutissanut atugassanik inuussutissarsiutigalugu tunisinissamik, suliarinninnissamik, toqqortaqaarnissamik, assartuinissamik imaluunniit niueruteqaarnissamik kissaateqartut suliffeqarfittut inuussutissaleriffiusutut oqartussanit piginnaatinneqartunit nalunaarsugaalersinnatik ingerlataminnik aallartitsisinnaanngitsut. Suliffeqarfinnik inuussutissaleriffiusunik inuussutissanik, atortunik inuussutissanut atugassanik allanillu suliarinnittunik, toqqortaqaartunik, assartuisunik imaluunniit niueruteqaartunik sunniuteqaqluurtumik Oqartussat piginnaatinneqartut nakkutilliinissaat qulakkeerniarlugu taamatut piumasaqaateqartoqarpoq. Inuk imaluunniit piginnittoq Oqartussani piginnaatinneqartuni nalunaarsugaalersinnagu kalaalimineerniarfik taamaalilluni atulerneqarsinnaanngilaq. Aalajangersagaq aamma internettikkut niuernermut aamma inunnut iluanaaruteqaarnissaq siunertaralugu nittartakkakut attaveqaatitigut aamma inunnut inuussutissaatiminnik tuniniaasunut atorqarpoq.

Aalajangersagaq taanna tuniniaanermi suliniutini tamani suliffeqarfinnut inuussutissaleriffiusunut tamanut atorqarpoq. Tassani pineqarput pingaarnertut tunisassioortuniit naggataatigut niueruteqaartunut suliffeqarfiit assigiinngitsut tamarmik, inuussutissap tunisassiarinerata, suliarinerata, tunineqarnerata, niuerutigineqarnerata imaluunniit eqqussorneqarnerata nalunaarsugaalernissaa sioqqullugu.

§ 25-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami tassani aalajangersarneqarpoq suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut aalajangersimasut ingerlataminnik aallartitsinissaat sioqqullugu akuerineqarnissaat pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaassasut. Suliffeqarfiit aalajangersimasut, inuussutissat isumannaatsuunissaannik nalorninarqarfiusut immikkut Oqartussanit piginnaatinneqartunit akuersissuteqaarnissaat qulakkeerniarlugu aalajangersagaq eqqunneqarpoq. Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut imaluunniit inuit, aalajangersagaq taanna malillugu malittarisassanut ilaasut aamma inuussutissarsiutigalugu inuussutissanut atassuteqaartussatut aalajangerneqarsimasunik atortussianik atortunilluunniit suliaqaarnissamik, toqqortaqaarnissamik, assartuinissamik niuernissamilluunniit kissaateqartut tamatumunnga pisariaqartumik akuersissummik nalunaarfigineqanngikkunik ingerlataminnik aallartitseqqusaanngitsut. Assersuutitut aalajangersagaq taanna tunngavigalugu suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut imaluunniit inuit neqinik suliarinnittut, toqqortaqaartut imaluunniit niueruteqaartut immikkut akuersissuteqaarnissaat pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

Inuussutissat suliarineqartut, toqqortarineqartut, assartorneqartut imaluunniit niuerutigineqartut inuussutissat isumannaatsuunissaannut navianaateqannginnerinik Oqartussat piginnaatinneqartut sunnuteqarluartumik nakkutilliinissaat qulakkeerniarlugu aalajangersagaq eqqunneqarpoq. Akuersissuteqarnermi imm. 2 naapertorlugu malittarisassat malillugit akuersissummut piumaqataaeqartoqarsinnaavoq.

Suliffeqarfimmut inuussutissaleriffiusumut akuersissut sumiiffimmut atassuteqassaaq, taamaalilluni aaqqissuussinissamut, eqqiluisaarnissamut tunisassiornermilu pissutsinut inuussutissat pillugit inatsimmi piumasarineqartut aatsaat naammassineqarpata, niuerfissaq imaluunniit sumiiffik atulernerqarsinnaalluni imaluunniit ingerlatassaq aalajangersimasoq aatsaat aallartinneqarsinnaalluni.

Manna tikillugu suleriaaseq naapertorlugu suliffeqarfinnik akuersinermi Oqartussanit piginnaatinneqartunit pituttuisumik siumoortumik akuersisarnerup eqqunneqarnissaanut tunngavissiiisoqanngilaq. Suliffeqarfinnik inuussutissaleriffiusunik pilersitsinermut allanngortitsinermulluunniit tunngatillugu suliffeqarfiit aamma Nunatsinni Uumasunut Nakorsaqaarfiup Inuussutissalerinermillu Oqartussaasut akornanni oqaloqatigiittoqarsinnaaneranut aalajangersagaq akornusiinngilaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq suliffeqarfinnik inuussutissaleriffiusunik akuersineq pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq, tassunga ilanngullugu suliffeqarfimmik akuersinermut atasut piumasaqaatit. Aalajangersagaq taanna tunngavigalugu suliffeqarfinnut aalajangersimasunut taamaallaat atuuttunik piumasaqaatit nalinginnaasut ilaatinneqarsinnaapput kiisalu suliffeqarfinnut immikkoortunut taamaallaat atuuttunik piumasaqaatinik aalajangersaasoqarluni. Tamatumunnga assersuutitut taaneqarsinnaavoq, piffissap aalajangersimasup iluani suliffeqarfiup aaqqissugaanerata pitsanngorsarnissaanut piumasaqaateqarluni akuersissummik nalunaaruteqarsinnaaneq.

Atugassarititaasut pillugit maleruagassanik, suliffeqarfiup inuussutissaleriffiusutut akuerineqarnissaminut naammassisassanik Naalakkersuisut nalunaarutikkut aalajangersaasinnaaneranunut aalajangersagaq tunngavissiiivoq. Suliffeqarfinnut inuussutissaleriffiusunut akuersissut illersorneqarsinnaasumik tunngaveqartumik tunniunneqartarnissaasa qulakkeerneqarnissaa aalajangersakkamik siunertaavoq.

Imm. 3-mut

Qaqugukkut akuersissummik nutaamik piniartoqartassanissaa pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Aalajangersagaq taanna atorlugu nalunaarutikkut suliffeqarfimmut inuussutissaleriffiusumut akuersissutip siviussusissaa pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Tamatuma kingunerissavaa, kingullermik akuersissuteqarnermiit ukiut tallimat ingerlareerpata

Oqartussanit piginnaatinneqartunit akuersissut suliareqqinneqarsinnaavoq. Akuersissut qaqugu atorunnaassasoq suliffeqarfimmut inuussutissaleriffiusumut akuersissummit takuneqarsinnaassaaq.

Aalajangersagaq taanna tunngavigalugu Naalakkersuisut assersuutigalugu, akuersissummi aalajangersarneqartup piffissaliussap iluani, akuersissutip nutarterneqarnissaa pillugu qinnuteqaatit kingunerisinnaagaat, siullermik akuersissuteqarnerup assinganik qinnuteqartoqassannginnera pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Imm. 4-mut

Suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut aalajangersimasut imaluunniit ingerlatat imm. 1 naapertorlugu atulersinneqartut malittarisassat malillugit akuersissut pillugu piumasaqaammiit ilaatinneqannginnissaat pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanannut aalajangersagaq piginnaatitsivoq. Aalajangersagaq taanna atorlugu assersuutigalugu iffiortoq marlunnik niuertarfiutilik niuertarfinnik niuertunik pilersuinissamut akuersissummik qinnuteqarnissaa pisariaqanngissinnaavoq, iffiorfittut niuertarfimmi siullermi niuertarfinni marlunni niuerutigineqartunik iffiortoqarpat. Aammattaaq niuertarfiit aalajangersimasut inuussutissanik amerlasuunngorlugit niuersinnaanerannut periarfissaqassaaq.

Imm. 5-imut

Suliffeqarfik akuersissummi aalajangersarneqartunik piumasaqaatinik naammassinninngippat suliffeqarfimmut inuussutissaleriffiusumut akuersissutip utertinneqarnissaa pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamut aalajangersagaq Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq. Soorlu nassuiaatini imm. 1-imit takuneqarsinnaasoq suliffeqarfimmut inuussutissaleriffiusumut akuersissut sumiiffimmut atassuteqarpoq, inuttaanuunngitsoq. Niuertarfik imaluunniit ini aatsaat atulerneqarsinnaavoq imaluunniit ingerlataq aallartinneqarsinnaavoq aaqqissuussinermut, eqqiluisaarnikkut tunisassiornikkullu pissutsinut inuussutissalerineq pillugu inatsimmi piumasaqaatit aalajangersarneqarsimasut naammassineqarsimappata.

Tassunga atasut piumasaqaatit naammassineqanngippata, imaluunniit akuersinermut tunngaviusut annertuumik allanngortinneqarpat suliffeqarfimmik inuussutissaleriffimmik ingerlatsinissaanut akuersissutip utertinneqarnissaanut aalajangersagaq periarfissiiivoq. Suliffeqarfimmut inuussutissaleriffimmut akuersissutip utertinneqarnera suliffeqarfiup utertitsinermik nalunaarfigineqarneraniit atuutilissaaq. Akuersissummik utertitsineq pillugu aalajangiinnermi suliffeqarfiup ingerlataasa iluarsiviginissaannut piffissaliisoqarsinnaavoq, tamanna inuussutissat isumannaatsuutinnissaannut aarlerinaateqanngitsumik pisinnaappat. Assersuutigalugu tamatumani pineqartut tassaasinnaapput nioqutissiat piariikkatut tunisassiarineqareersimasut suliffeqarfiup tuniniaanissaanut piffissaliinikkut.

Suliffeqarfik inuussutissaleriffiusoq, akuersissumminik arsaarneqarsimasoq kingumut akuerineqarnissamik kissaateqarpat suliffeqarfimmik inuussutissaleriffiusumik ingerlatsinissamut akuersissummik nutaamik qinnuteqartoqassaaq. Akuersissummut piunasaqaatigineqassaaq arsaarinninnermut tunngavilersuutigineqartut pissutsit iluarsineqarsimaneramik suliffeqarfiup oqartussanut uppersaasinnaanera.

Inerteqqutip imaluunniit peqqussutip malitsigisaanik suliffeqarfimmik inuussutissaleriffiusumik ingerlatsinissamut akuersissummik arsaarneqarneq eqqarsaatigalugu § 40-mut nassuiaatinut innersuussisoqarpoq.

§ 26-mut

Aalajangersakkakut Naalakkersuisut pisinnaatinnearput piginnittut nikinnerannik qaqugukkut nalunaaruteqartarnissaannik kiisalu paasissutissat suut nalunaarutigineqartarnissaannut tunngasunik. Naalakkersuisut assersuutigalugu tullinnguuttut uku pillugit imatut piunasaqaateqarsinnaapput:

- 1) Piginnittup nutaap aqqa atassuteqarnissamullu paasissutissat, kiisalu ingerlatsinermi akisussaasoq nutaaq kinaanersoq pillugu paasissutissat.
- 2) Suliffeqarfiup CVR-Normua
- 3) Illumik imaluunniit aaqqissuusaanikkut allannguinerit.
- 4) Tunisassiornermi atortuni allannguinerit.

Aamma piginnittut nikinneranni akuersissummik nutarterinissamik piunasaqaammik Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaapput.

§ 27-mut

Imm. 1-imut

Inuussutissat eqqiluisaarnikkut, peqqinnissakkut pitsaassusaasigullu qanoq ittueneri qulakkeerniarlugit pingaarnertut tunisassiorlut pillugit malittarisassanik aalajangersaanissamut aalajangersagaq Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq. Aalajangersagaq taanna atorlugu oqartussat piginnaatinnearput pingaarnertut tunisassiorlutimik nalunaarsuinissaat imaluunniit akuersissummik atulersitsinissaat sioqqullugu assersuutigalugu eqqiluisaarnermi pikkorissartoqarnissaanik piunasaqarnissaq pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Tamatuma saniatigut assersuutigalugu uku pillugit malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput:

- inuussutissarsiutigalugu tunisassiornermut imaluunniit pingaarnertut tunisassianut toqqortanulluunniit atornerqartussat init aaqqissugaaneri imaluunniit ingerlanneqarneri,
- pingaarnertut tunisassianik assartuineri inuussutissarsiutigalugu atornerqartussat assartuutit aaqqissugaaneri,
- uumasunik naatitanillu misissuineq,

- uumasuutit peqqissusaannik qanorlu innerinik paasissutissanik katersineq nalunaaruteqartarnerlu, aamma
- inunnut pingaarnertut tunisassiornermi suliaqartunut peqqissutsikkut eqqiluisaarnissakkullu piumasagaatit.

Aalajangersagaq taamaalilluni pingaarnertut tunisassioranut malittarisassaliornissaq siunertaralugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanerannut piginnaatitsivoq, tassani ilaallutik inuussutissarsiutigalugu piniartut, aamma § 7-imi aalajangersakkamut tapertaalluni. Inuussutissat qaffasissumik isumannaatsuunissaat qulakkeerniarlugu aamma pingaarnertut tunisassiornermut atatillugu inuussutissat mingutsinneqannginnissaasa qulakkeerneqarnissaannut aalajangersagaq eqqunneqarpoq.

§ 28-mut

Imm. 1-imut

Tunisinnissaq siunertaralugu uumasunit pisunik uumasuunngitsunillu pisunik annikitsunik tunisassiorneq aamma ileqqutoqqat malillugit inuussutissanik suliarisanik tunisassiorneq pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanerannik aalajangersagaq aalajangersaavoq. Aalajangersakkamut assersuutigalugu ilaapput toqoraavinnit mikisunit, pingaarnertut tunisassiornermi kiisalu tunisassiornermi immikkoortunit annikitsunik tunisassiorneq.

Suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut mikisut immikkut malittarisassaliornissaannut Naalakkersuisut periarfissaqartinniarlugit aalajangersagaq eqqunneqarpoq. Aalajangersagaq taanna atorlugu annikitsunik inuussutissanik tunisassiornermi tunisassiorfiit malittarisassaqartinnissaannut Naalakkersuisut periarfissaqartinniarneqarput. Naalakkersuisut ilaatigut ileqqutoqqat malillugit tunisassianik tuniniaanissamik suliniuteqartut suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut mikisut malittarisassaliorfiginissaannut periarfissaqarput, assersuutigalugu inuussutissat pujuukkat, tarajortikkat panertitallu kiisalu suliffeqarfiit akiliisoqarneratigut kaffisortitsinermik aaqquussusut.

Aalajangersakkami tassani siunertaq tassaavoq inuussutissanik immikkut ittunik tunisassiornermi annikitsunut killiliinerup eqqunneqarnissaa, tak. imm. 2.

Imm. 2-mut

Annikitsumik tunisassiornerup annertussusaa pillugu piumasagaatinik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanerannut aalajangersagaq piginnaatitsivoq. Aalajangersagaq taanna atorlugu suliffeqarfiup qanoq annertutigisumik kaaviiartaqarnissaanut aamma annikitsumik tunisassiorneq pillugu aalajangersakkamut ilaasut tunisassiorfiit qanoq ittuunissaannik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Aalajangersakkami tassani siunertaavoq annikinnerusumik kaaviiartaqartunut

suliffeqarfinnut inuussutissaleriffiusunut allanik Naalakkersuisut piumasaqaateqarsinnaanerit, taamaalillunilu aallarnisaasut mikisut tapersorsorlugit.

§ 29-mut

Imm. 1-imut

Suliffeqarfiit ingerlatsinerat aaqqissugaanerilu pillugit malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanerannut aalajangersagaq piginnaatitsivoq. Tamatuma saniatigut atulernissaat sioqqullugu assartuutit, init, pequtit, atortut, maskiinat, poortuutissat assigisaallu pillugit malittarisassanik aalajangersaanissamut aalajangersagaq Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq. Aalajangersakkami tassani siunertaq tassaavoq assartuutit inillu aaqqissuunnerisa kiisalu pequtit, atortut, maskiinat poortuutillu ilusaasa kingunerisaanik peqqinnissakkut aarlerinartoqalinnginnissaasa qulakkeerneqarnissaat. Aalajangersagaq suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut siumoortumik akuerineqartarnissaat pillugu piumasaqaammut tapertatut isigineqarsinnaavoq. Aalajangersagaq taanna tunngavigalugu Naalakkersuisut ilaatigut suliffeqarfimmut imermik pilersuinerup aaqqissugaaneranut, kuuffinni pissutsit, iikkat ussiittuunissaat pillugu, ledningit assigisaasalu imatut ikkussimanissaat aalamik iminnguuttumik pilersitsinnngissinnaanerit pillugu, asaffiit imermik kissartumik nillertumilu pilersorsimanissaat pillugu, qaammaqutit, poortuutit immikkuullarissut atorineqarnissaat pillugu piumasaqaatinik aalajangersaasinnaapput.

§ 30-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkakkut Naalakkersuisut pisinnaatinneqarput suliffeqarfinnut inatsimmi ilaatinneqartunut malittarisassiornissamut, tassani pineqarlutik tunisassiat Nunatsinni Europamilu niuffaffinni kaaviiartinneqarnissaannut akuerisaasut suliffeqarfinnillu uannga ilaatinneqartut aamma ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Taamaaliortoqarpoq inuussutissat qaffasissumik pitsaassuseqarnissaat aamma inuussutissat pillugit inatsimmi piumasaqaatinik naammassinninngitsunik pingaarnertut tunisassiortuniit nioqutissiassanik assersuutigalugu neriniartarfiit tiguisarnerisa annikitsumiitinnissaat qulakkeerniarlugu.

§ 31-mut

Imm. 1-imut

Suliffeqarfiit, inatsimmut ilaasut, nammineq akilikkaminnik, nioqutissiassanik, tunisassiormermik, nioqutissanik naammassineqartunik, eqqiaanermik nammineq nakkutilliisarnissaat kiisalu aserfallatsaaliinermi sulisullu eqqiluisaarnerinik nammineq nakkutilliisarnissaat pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannut aalajangersagaq piginnaatitsivoq. Nammineq nakkutilliinermi paasineqarpoq aaqqissuussineq suliffeqarfimmit suliarineqartoq, sulinermik suliffeqarfiullu tunisaanik tunisassianik suliffeqarfiup ingerlaavartumik nakkutilliinera. Tassunga ilaapput tunisassiormermut

atorneqartunik nioqqutissiassanik, nillusaanermik kiassaanermilu kissassutsinik, tunisassiornermi atortunik nakkutilliineq, tunineqarnissamut piareertunik nerisassianik ineriikkanik nakkutilliineq, eqqortumik naammattumillu eqqiaasoqarneranik nakkutilliineq kiisalu atortut aserfallatsaaliornerinik nammineq nakkutilliineq kiisalu sulisut eqqiluisaarnerinik nakkutilliineq.

Nammineq nakkutilliisarnerup eqqunneqarnerani ilaatigut siunertaavoq:

- inuussutissanik tunisassiorlut aqqissugaasunik suleriaaseqarnissaannik qulakkeerineq taamaalillutik tunisassiat isumannaatsuunerinik inatsimmilu matumani inuussutissat isumannaatsuunissaannut piunasaqaatit naammassineqarneri nakkutilliisinnaangortillugit,
- pisortat nakkutilliinerannik pitsaanerusumik iluaquteqarnissap qulakkeerneqarnera, aamma
- suliffeqarfiit tunisassiaannut naggataatigut atuisut tatiginninnerat qulakkeerlugu.

Tamatuma saniatigut aalajangersakkamit takuneqarsinnaavoq nammineq nakkutilliinermi qanoq suliffeqarfik piareersaassanersoq uppersaassanersorlu pillugit Naalackersuisut malittarisassanik aalajangersaasinnaasut.

Aalajangersakkami tassani siunertaavoq suliffeqarfinnut assigiinngitsunut tulluarsarneqarsinnaasumik nammineq nakkutilliineq pillugu malittarisassanik Naalackersuisut aalajangersaasinnaasut. Tassunga ilanngullugu suliffeqarfinnut aalajangersimasunut HACCP-tunngaviup nunanit tamalaanit akuerineqartup atorneqarnera (Hazard analysis and Critical Control Points).

HACCP tassaavoq tunisassiornerup misissoqqissaarnissaanut periuseq, ulluinnarnilu ingerlatsinermi sillimaffigineqartussanut inuussutissat isumannaatsuunissaannut naleqqiullugu ajutoorfiusinnaasut nassaarinissaat. HACCP ilaatigut EU-mi eqqiluisaarnikkut inatsisip ilaatut atorneqarpoq, aamma nammineq nakkutilliinermik suliniutit inerisarnerini atorneqartarluni. Periutsimi siunertaavoq suliffeqarfimmi ajutooratarsinnaanermik misissueqqissaarnissaq tunngavinnillu arfineq marlunnik tunngaveqarluni. HACCP-imi siunertaq tassaavoq inuussutissamik tunisassiornermi immikkoortut tamarmik misissorneqarnissaat, nioqqutissiassat tiguneqarneriniit naggataatigut tunisassiat suliffeqarfimmiit qimagunnissaasa tungaannut. Immikkoortuni ataasiakkaani tamani atuisumut navianarsinnasut ajutoorutaasinnaasut suunersut paasineqartassapput. HACCP-imi tunngaviit arfineq marluk tassaapput:

1. Ajutooratarsinnaanermik misissueqqissaarnerup suliarinera.
2. Aqutsinermi immikkoortut isornartut paasineqarneri (CCP).
3. Killit isornartut suunersut aalajangerneri.
4. Immikkoortunik aqutsinermi nakkutilliinermi suleriaatsinik pilersitsineq.

5. Killit isornartut naammassineqanngippata atorneqartussanik aaqqiinernik iluaqutaasussanik aalajangiineq.
6. Aaqqissuussinerup kinguneqarluartumik ingerlaneranik uppersaasannaasumik uppersaanerit pillugit suleriaatsinik pilersitsineq.
7. HACCP-imi tunngaviit malinneqarsimaneritut nalunaarsuinerup uppersaanernillu pilersitsineq.

Suleriaaseq qulaani allassimasoq malillugu suliffeqarfiup akisussaaffigaa 1) suna ajutoorutaasinnaanersoq nassaaralugu, tamatumalu pinngitsoortinnissaanut susoqarsinnaanersoq, 2) aqutsinerup immikkoortut isornartut suliffeqarfimmit sumi nassaarineqarsinnaanersut paasillugu, 3) ajutoorutaasinnaasut pinngitsoortinnissaannut piunasaqaatit suut suliffeqarfimmit eqqortinneqassanersut, assersuutigalugu tunisassiornerup ingerlanerani, 4) ajutoortoqarnerup suliffeqarfimmit qanoq nakkutigineqarnerata erseqqissuunissaa suliffeqarfiup isumagissavaa, 5) ajutoortoqarpat aaqqiinerit suut aallartinneqassanersut suliffeqarfiup nalussanngilaa, 6) nammineq nakkutilliinerup atorneqarsinnaanera suliffeqarfiup uppersaasavaa, aamma 7) nammineq nakkutilliinerup ingerlanneqarsimanera suliffeqarfiup uppersaasavaa.

Tunngavik qulaani allassimasoq malillugu nammineq nakkutilliineq suliffeqarfimmit ataasiakkaanut tulluarsarneqarsimassaaq, namminerlu nakkutilliinerup suliasat aaqqissuunissaannut suliffeqarfik nammineq akisussaalluni. Ingerlattanut atassuteqartut akuutissat, timitatigut uumassuseqarnikkullu suunersut suliffeqarfimmit eqqarsaatigineqassapput. Tamanna tassaasinnaavoq nioqutissanik pisinermut, tunisassiornermut namminerup imaluunniit inuussutissanik assartuinerup il.il. atassuteqartoq. Tassunga ilanngullugu sulinerup ingerlanerani ajutoorutaasinnaasut (nakkutigisassat isornartut) sumiinnerup suliffeqarfimmi nassaarineqassapput, taakkulu pinngitsoortinnissaannut qanoq iliornissamut piareersaateqarluni.

Nakkutiginninnerup isornartuusinnaasut nakkutigisassat aamma nammineq nakkutilliineq atortussiassanik nakkutilliinerup, tunisassiornerup nakkutilliinerup, nioqutissianik piariikkanik nakkutilliinerup, aserfallatsaaliinerup, eqqiaanermik nakkutiginninnerup aamma inuit eqqiluisaarnerisa iluanniissinnaapput. Nammineq nakkutilliineq aaqqissuunneqassaaq taamaalilluni eqqiluisaarnermik allatigullu passussinerup kukkussutaasinnaasunik ingerlaavartumik suliffeqarfik paasisaqarsinnaalluni. Aalajangersakkap taassuma siunertaraa inatsimmi ilaasut suliffeqarfiit nammineq nakkutilliinerup ingerlatsinissaannut peqqusinissamut tunngavissamik pilersitsinissaaq.

Imm. 2-mut

Suliffeqarfiup nammineq nakkutilliinissaanut tapertatut suliffeqarfiit nammineq akiligaannik misissuunneqarsinnaanernik misissuunneqarsinnaanernillu aalajangersimasunik suliaqarnissat pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannut piginnaatinneqarput. Misissuunneqarsinnaanernik nassiunneqarsinnaannut suliffeqarfiit pisussaaffilernissaannut periarfissaaq

atorneqarsinnaassaaq, suliffeqarfimmut inuussutissalerisumut tunngatillugu immikkoortunik aalajangersimasunik aaqqissugaasumik nakkutilliinermut taakku ilaatinneqassappata, soorlu inalukkatigut bakteriaqarnermi (salmonella).

Imm. 3-mut

Suliffeqarfiit inatsimmut ilaasut nammineq akilikkaminnik misissueqqissaarnermi inernerit oqartussanut piginnaatinneqartunut nassiussinissaat pillugu malittarisassanik aalajangersaanissaannut aalajangersakkami Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Pisut amerlanersaanni elektroniskimik nassitsineq naammassinnaavoq tamannalu akeqanngingajalluni. Pisulluni ilaanni misissueqqissaarnernit inernerit ilaat ima isikkoqarsinnaasarput taamaatsiinnarlugit nassiunneqartariaqarlutik. Aalajangersakkakut uannga Naalakkersuisut misissueqqissaarnernit inernernik nassiussinissamut ersarinnerusunik malittarisassiorsinnaapput.

§ 32-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq misissueqqissaarnerit inatsisartut inatsisaanni § 31, imm. 2 malillugu suliffeqarfimmut peqqussutaasut oqartussat piginnaatinneqartut akuerisaanni laboratoriat arlaannik ingerlanneqassasut. Misissueqqissaarisussanik suliaqartussanik, assersuutigalugu imermit neqinilluunniit misiligutinik suliaqartussat laboratorianik arlalinnik aalajangiisussaatitaasutut oqartussat akuersissuteqartassapput. Aalajangersakkami aalajangersarneqarportaaq inernej piunasaqartoqarneratigut takutinneqassasoq piffissaritarlu nammassassasoq.

Pissutsit aalajangersimasut apeqqutaatillugit piffissaritutaaq naammattusarneqassaaq.

§ 33-mut

Imm. 1-imut

Inuit inuussutissanik passussisut inuussutissatigut eqqiluisaarnermi aaqqissugaasumik ilinniarnernik naammassisaqarsimanissaat pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannut aalajangersagaq piginnaatitsivoq. Aalajangersagaq inuussutissat isumannaatsuutinnissaannut pingaaruteqarpoq. Inunni inuussutissanik tunisassiornermik suliaqartuni eqqiluisaarneq pillugu inuussutissat eqqiluisaarnikkut naammaginartumik pitsaassuseqarnissaat pillugit naammattumik ilisimasaqarnissap qulakkeerneqarnissaa pingaaruteqarluinnarpoq. Aammattaaq inuussutissat eqqiluisaarnikkut pitsaasuunissaasa kiisalu inuussutissatigut nappaatit siaruarneqartarnerisa ataqatigiinnerat pillugu ilisimasaqarnerulerneq nappaatit tamakku pitsaaliornissaannut iluaqutaasinnaavoq. Aalajangersakkamut assersuutigalugu ilaasinnaapput inuit inuussutissanik suliareqqiinnermik suliarinninnermillu ima annertutigisumik suliaqartut eqqiluisaarnikkut naammangitsumik ilisimasaqanngitsut misilittakkat naapertorlugit peqqinnissakkut ajornartorsiortitsisinnaallutik.

§ 34-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq suliffeqarfiit Inatsisartut inatsisaanni ilaatinneqartunut ilitsersuutini Naalakkersuisut suliaqarnissamut tamanullu saqqummiussinissamut suliaqarsinnaatitaanerat. Oqartussat piginnaatinneqartut suliffeqarfinnut inuussutissaleriffiusunut assigiinngitsunik ilitsersuusiorsinnaapput. Ilitsersuutitullu assersuutigineqarsinnaapput inuussutissat suliarineranni tuniniarnerannilu eqqiluinnissaannut ilitsersuut, akuersisarnermut imaluunniit qanoq akeqassanerani inissiiniarnermi ilitsersuutit.

Inuussutissanik suliffeqarfiup akisussaaffigiuaannarpaa inuussutissanik inatsimmi malittarisassat malinneqarnissaat, ilitsersuutilli atorlugit malittarisassanik atuuttunik aamma ilisimatitsinermit atorneqarsinnaapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkakkut ersersinneqarput inuussutissanik suliffeqarfiit Inatsisartut inatsisaanni ilaatinneqartut nalilersuinissamut akuersissuteqarnissamullu atorneqartussanik aalajangiisinnaatitaasutut oqartussanut ilitsersuutini nassiussisassasut. Aalajangersagaq Danmarkimi suliffeqarfiit kode-nik atuinerannut sanilliunneqarsinnaavoq, Danmarkimimi suliffeqarfiit ilitsersuutini saqqummiussinnaapput inuussutissanullu oqartussanut nalilersortillugit.

Imm. 1 aamma imm. 2 malillugit ilitsersuutit ilaatigut suliffeqarfiit namminneq nakkutilliinissaminut pilersaarusiornissaannik namminerlu nakkutilliinissamut atorneqarsinnaapput. Ilitsersuutit taakku saniatigut imarisinnaavaat inuussutissarsiummi tassani pineqartumi suliarineqartuni aarlerinaatinik misissueqqissaarnerit, suleriaatsinik nassuiaanerit, sumi nakkutilliisoqartarnissaa il.il.

§ 35-imut

Imm. 1-imut

Suliffeqarfinni inatsimmut matumunnga ilaasuni aningaasaqarnikkut artornartunik misissuinernik nakkutilliinermillu sulianik nakkutilliinermit oqartussat isumaginninnerannut atatillugu nalunaarutikkut akiliinissaq pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanerannut aalajangersagaq piginnaatitsivoq. Aalajangersagaq taanna tunngavigalugu nakkutilliinermit akiliutinik akileeqqusinerit taamaallaat nakkutilliinerup ingerlanneqarnerani pisortat aningaasartuutaannut matussutaassapput.

Aalajangersagaq taanna malillugu nakkutilliinermit aningaasartuutip ilaa annertunerusoq tamakkiisorluunniit suliffeqarfimmit inuussutissaleriffiusumit akileqquneqarnissaanut periarfissiisoqarpoq. Taamaattorli suliffeqarfiit inuussutissaleriffiit aningaasartuutini

tamanik akiliisinnissaat tulluarnersoq nalilerneqassalluni. Malittarisassat aalajangersagaq taanna malillugu atulersinneqartut tamakkiisumik akileeqqusinissamut piumasaqaatinik kinaassusersiunngitsunik imaqtartariaqarput, taamaalilluni erseqqissumik takuneqarsinnaalluni suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut imaluunniit immikkut suliffeqarfiit annertunerusumik imaluunniit tamakkiisumik akileeqquneqarsinnaanatik, suliffeqarfinnut inuussutissaleriffiusunut aalajangersimasunut akiliinissamut piumasaqaat eqqunneqanngippat. Taamaattorli pissutsinik arlalinnik peqarsinnaalluni suliffeqarfiit aalajangersimasut tamakkiisumik atuisut akiliinissaannut ilaatinneqartariaqanngitsut. Tamanna atsikkutigiissanngilaq suliffeqarfik mikinerusooq suliffeqarfimmik nakkutilliinermut atasunik aningaasartuutunik annertuunik akiliissappat.

Kalaallit Nunaanni nunami arlalinnik unamminartoqarpoq, tamanna pissutigalugu nakkutilliinermi oqartussanut angalanermi aningaasartuutit annertuujusinnaallutik. Aalajangersakkami tassani eqqarsaataavoq suliffeqarfinnut inuussutissaleriffiusunut tamanut naapertuilluartunik naleqquttunillu malittarisassanik Naalackersuisut piareersaasinnaasut.

Naalackersuisut assersuutigalugu nakkutilliinermut atasumik angalanernut aalajangersimasumik akiliummik aalajangersaasinnaassapput. Aalajangersakkami tassani siunertaq tassaavoq nakkutilliinermut misissuinernullu atuisut akiliutaat paasiuminartuussasut, taamaattumillu tulluassalluni suliffeqarfinni aalajangersimasuni ataasiakkaani nakkutilliilluni sulianut atorneqartoq piffissaq isumalluutillu tunngavigalugit akiliutissaq naatsorsorneqarpat.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkakkut inuussutissalerinermik suliaqartut ilaat, isumaginninnermi suliaqarnermut atatillugu imaluunniit inuussutissarsiutigalugu iluanaarutiginarneqanngitsunik tuniniaasut suliffeqarfinnullu allanut unammilleqatigiinnermik siunertaqanngitsunik suliaqartut § 35-imi imm. 1 naapertorlugu nakkutilliinermi aningaasartuutit ilaannakortumik akiliisarnissaat tamakkiisumilluunniit akiliisannginnissaat pillugit Naalackersuisut malittarisassiorsinnaanissaannik piginnaatinneqarput. Tamakku ilaatigut tassaasinnaapput angerlarsimaffeqanngitsunut nerisassanik nioqqutissiornerit imaluunniit akissarsinertaqanngitsumik isumaginninnerup iluani sullissinerit.

§ 36-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq taanna malillugu sullissinernut kiffartuussinernullu atasunik allaffissornermi akiliummik akiliinissaq pillugu malittarisassanik Naalackersuisut aalajangersaanissamut, tassunga ilanngullugit piginnaatitaanerit, akuersinerit, nalunaaruteqarnerit, misissuinerit, atsiornerit assigisaallu inatsit imaluunniit inatsit naapertorlugu malittarisassat atulersinneqartut naapertorlugit suliarineqartut. Aalajangersagaq taanna malillugu allaffissornermut akiliummik atulersitsinissamut Naalackersuisut periarfissaqarput assersuutigalugu suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut nalunaarsorneri, misissuinerit il.il. ingerlanneri pillugit.

§ 37-mut

Imm. 1-imut

Inatsimmut matumunnga ilaasunik nakkutilliinerit akulikissusissai, annertussusissai kiisalu nakkutilliinerimi nalunaarusiortarnissaq pillugit malittarisassanik aalajangersaanissamut aalajangersagaq Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq.

§ 38-mut

Imm. 1-imut

Inuussutissat, atortut inuussutissanut atugassat suliffeqarfiillu inuussutissaleriffiusut aalajangersimasut immikkut nakkutiginnisaat pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamut aalajangersagaq Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq. Inuussutissaq immikkut navianaateqarsinnaanersoq assersuutigalugu napparsimalersitsisinnaaneranut navianartoqartillugu aalajangersakkap immikkut atorneqartarnissaa eqqarsaataavoq. Aalajangersagaq aamma suliffeqarfiup inuussutissaleriffiusup ingerlatai immikkut paasiuminaatsuutillugit atorneqartarsinnaasoq eqqarsaatigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Nunatsinni niuernermut taamaallaat tunisassiortunik toqoraavinni neqinik nakkutilliineq pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannut aalajangersagaq piginnaatitsivoq. Tassaasinnaapput nakkutilliinerup qanoq ingerlanneqarnissaa, eqqiluisaarnissamut piumasaqaatit, nakkutilliinerit atatillugu suliffeqarfik qanoq ikiuutissanersoq kiisalu nakkutilliinerit akulikissusaat pillugit malittarisassat.

§ 39-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq inuussutissat pillugit inatsimmi imarineqartut piumasaqaatit eqqortinnissaasa qulakkeerneqarnissaannut pisariaqartutut isigineqartunik aalajangiinissamut, tassunga ilanngullugu nalunaaruteqarluni erseqqissaanerit, peqqusinerit inerteqqutillu pillugit Naalakkersuisunut inatsisitigut tunngavissiiivoq. Tassunga ilanngullugu aalajangerneqarsinnaavoq nioqqutissat inatsisartut inatsisaanni piumasaqaatinik aalajangersarneqartunik naammassinngitsut nuunneqassanngitsut imaluunniit passunneqassanngitsut, nalunaaqutsersorneqassasut, allanngortinneqassasut (assersuutigalugu qalanneqarlutik allatigulluunniit kissartumik suliarineqarlutik), aserorterneqarlutik, suliffeqarfik inuussutissaleriffiusoq nioqqutissamik tuniniarneqarnerani kungusinnerusumiit utertitsissasoq, imaluunniit suliffeqarfik inuussutissaleriffiusup utaqqiisaasumik inuussutissanik suliarinninnini tunisiniluunniit unitsissagaa.

Inuussutissaliorneq tassaavoq sulineq pisariusuusooq ajutooratarsinnaanermik kukkunissamillu kinguneqarsinnaasoq, inuussutissaq inuit nerisassaattut naleqqukkunnaartillugu, salloqittaannermik allatigulluunniit inuussutissap siunertamut eqqarsaatigineqartumut tulluarunnaarneranik kinguneqarsinnaasoq. Suliassaqarfimmik illersorneqarsinnaasumik aqutsinissaq qulakkeersinnaajumallugu inatsisartut inatsisaanni matumani malittarisassat malinneqarnerisa qulakkeerneqarnissaannut nakkutilliinermi oqartussat naleqquttunik sakkunik arlalinnik pigisaqartariaqarput.

Sakkut taakku iluaqutigalugit aamma suliffeqarfimmi pisortamut akisussaasumut erseqqissarneqassaaq inuussutissat pillugit inatsisip eqqortinneqarnissaanut iliuuserisat suut pilersinneqassanersut imaluunniit unitsinneqassanersut, taakkulu tassaasinnaallutik inuussutissanik tunisassiornermi nioqqutissiassap aalajangersimasup atorneqarneraniit suliffeqarfiup nammineq nakkutilliinerata allanngorteqquneqarnera imaluunniit inuussutissap aserorternissaanut peqqusineq.

Erseqqissaaneq tassunga atatillugu paasineqassaaq inatsimmi aalajangersarneqartumik suliffeqarfiup naammassisassaani erseqqissaaneq. Tassunga atatillugu nakkutilliinermi oqartussanit erseqqissarneqarsinnaavoq aalajangersagaq sorleq unioqquatinneqarsimasooq, pissutsillu tullianik nakkutilliiartornissaq pitinnagu iluarsineqarsimanissaa erseqqissarlugu. Erseqqissaaneq inuussutissat isumannaatsuunissaanut toqqaannartumik sunniuteqanngitsunut annikitsumik unioqquutitsinerni amerlanertigut atorneqartassaaq. Malittarisassat suut atuunnerinik eqqaasissutitut erseqqissaaneq isigineqarsinnaavoq. Malittarisassaq atuuttoq, assersuutigalugu akuersissummi imaluunniit inatsimmi atuuttumi eqqortinneqanngitsooq nakkutilliinermi oqartussanit paasineqarpat erseqqissaasoqarsinnaavoq. Erseqqissaaneq aamma suliffeqarfimmut inuussutissaleriffiusumut mianersoqqussutitut isigineqarsinnaavoq. Erseqqissaaneq aalajangersakkanik nutaamik imaqqanngimmat oqartussanut allanut naammagittaalliuutigineqarsinnaanngilaq.

Peqqussut tassaavoq aalajangiineq suup aaqqinneqarnissaa, soorlu aaqqinneqarnissaanik, tamatumalu qaqugu pinissaa pillugu aalajangersakkanik imaqqartoq. Peqqussut tassaavoq nalunaarut tiguisumut inatsisitigut sunniuteqartitsisoq tassa imaappooq peqqussummik tiguisumut suliffeqarfimmut inatsisitigut nutaamik inissisimalersitsisoq. Peqqussuteqarnermi nakkutilliinermi oqartussat inuussutissat isumannaatsuuneri kukkunissap pitsaaliornissaa pillugu suliffeqarfimmut inuussutissaleriffiusumut piumasaqaatinik nutaanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Peqqussut assersuutigalugu tassaasinnaavoq kissarsuutip taarserneqarnissaa, imermik pilersuiffimmut atassuteqarnissaaq pillugu peqqussut imaluunniit suliffeqarfiup eqqiaatinik aalajangersimasunik atuinissaa. Piffissaliussatut aalajangerneqartup iluani amigaataasoq suliffeqarfimmit iluarsineqanngippata tamanna pineqaatissiinermik kinguneqarsinnaavoq. Peqqussuteqarnermi pisortat ingerlatsineranni sulianik sularinninneq pillugu inatsit malillugu nakkutilliinermi oqartussat peqataasunik tusarniaasinnaavoq.

Peqqussut aalajangersimasumik nakkutilliinermi oqartussat inerteqquteqarnerannik assersuutigalugu ingerlataq aalajangersimasoq, akuutissat atortussialluunniit aalajangersimasut atorneqarnissaannik imaqarpoq. Amerlanertigut peqqussut suliffeqarfiup ingerlataasa ilaanut taamaallaat atuuttarpoq, assersuutigalugu iffiortup flødekagunik iffiunnginnissaa tuniniaannginnissaalu, kagip cremeani amerlavallaartumik bakteriaqarmat. Iffiortorli inuussutissanik kissartumik suliarineqartunik soorlu iffianik rundstykkenillu iffiorsinnaavoq, nioqqutissat taakkua peqqinnissakkut navianaateqanngippata. Pissuseq iluarsineqarpat uppersarneqarparpallu aatsaat inerteqqut utertinneqarsinnaavoq. Inerteqqut aamma piunasaqaatit aalajangersimasut arlallit naammassineqartinnagit inuussutissanik suliaqarnissamut tuniniaanissamullu inerteqqummik imaqarsinnaavoq. Imaattoqarsinnaavoq suliffeqarfiup aqussinnaanngisaanut pissutsinut nakkutilliinermi oqartussat inerteqquteqartut. Assersuutigalugu imermik pilersuiffimmiit tunisassiornermi atorneqartup erngup bakteriaqarnera. Taamatut pisoqartillugu pissutsip iluarsineqarnissaata uppersarneqarnissaatalu tungaanut suliffeqarfiup inuussutissaleriffiup ingerlatsinissaanut nakkutilliinermi oqartussat inerteqquteqarsinnaapput. Inerteqqut tassaavoq pisortat ingerlatsineranni sulianik suliarinnineq pillugu inatsit malillugu peqataasunik tusarniaanissaq pillugu malittarisassanut ilaasoq.

Suliffeqarfik uteqattaartumik oqartussat peqqussutaannik unioqqutitsisaqattaarpat oqartussat piginnaatinneqartut inuussutissanik sanaartornissamut tuniniaanissamullu inerteqqussuteqarsinnaapput, assersuutigalugu ini tunisassiorfiusoq naammattumik eqqiaarneqarsimangippat, tamannalu pillugu siusinnerusukkut peqqussuteqartoqarsimappat. Umasunit ajoqutaasunit sinnikunik tumaanilluunniit peqarpat assersuutigalugu teriarsuarnut terissalluunniit takussutissanik imaluunniit containeri neqinik imalik terianniat takussutissanik peqarsimappat aamma oqartussat piginnaatinneqartut inerteqquteqarsinnaapput.

Inerteqqutit peqqussutillu amerlanerit suliffeqarfiup aqqissuunneranut, eqqiaanermut, aserfallatsaaliinermut ingerlatsinernullu tunngasuusarput, tassunga ilanngullugit kukkunerit assigisaaluunniit paasineqartut pinngitsoortinniarlugit suliffeqarfinni inuussutissaleriffiusuni suleriaatsit ilanngunneqarnissaat pillugu peqqussuteqarneq. Inerteqqut peqqussullu, tunisassiornermi eqqiluisaarnerup ingerlatsinerullu iluarsineqarnissaannik pitsaanerulernissaannilluunniit siunertaqartut, annertuumik atorneqarput aamma atuisut qulakkeerunniarlugit pisariaqartuusinnaallutik.

Tulliuttut tassaapput aalajangersagaq manna malillugu peqqussutigineqarsinnaasunut inerteqqutaasinnaasunut assersuusat:

- Nammineq nakkutilliineq ajutooratarsinnaanermillu misissueqqissaarneq, assersuutigalugu maskiinanik eqqiaaneq
- Aserorterineq, allangortitsineq allatigulluunniit immikkut suliarinnineq, assersuutigalugulu inuussutissanik mingutsinneqarsimasunik utertitsineq
- Inuussutissanik assersuutigalugu mingutsinneqarsimasunik nioqquteqarnissamik allatullu tunniussinissamik inerteqquteqarneq

- Inuussutissat arlaannik init ilaanni akuutissallu ilai atorlugit tunisassiorneq

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq oqartussat piginnaatinneqartut peqqussuteqarsinnaasut inerteqquteqarlutillu taakkulu suliffeqarfiup akiligaanik naammassitillugit. Aalajangersagaq taanna atorlugu inuussutissat pillugit inatsimmi piumasaqaatinik naammassinninngitsut pissutsit pitsaanerulersinnissaannut aaqqiinernik pilersitsinissamut oqartussat piginnaatinneqartut periarfissaqarput. Piffissakkut allatigulluunniit inuussutissat isumannaatsuunissaannut peqquteqartumik aaqqiinernit kinguneqarluartumik naammassineqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat pisariaqartutut missiliorneqarpat aalajangersagaq taanna nakkutilliinermi oqartussanit atorneqarsinnaavoq. Aserorterinissaq imaluunniit peqqinnissakkut ajoqusiisinnaasut nioqqutissat immikkoortitat utertinneqarnissaat pillugu peqqussummik suliffeqarfik inuussutissaleriffiusoq malinninngippat aalajangersagaq ilaatigut atorneqarsinnaassaaq.

§ 40-mut

Imm. 1-imut

Suliffeqarfik inuussutissaleriffiusoq peqqussummik naammassinninngippat oqartussat piginnaatinneqartut ingerlatsinerup ingerlaannarnissaanut inerteqquteqarsinnaanera aamma suliffeqarfiup inuussutissaleriffiusup ingerlanneqarnissaanut akuersissummik arsaarnissaa aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Suliffeqarfik inuussutissaleriffiusoq siunertami aalajangerneqartunik nakkutilliinermi aningaasartuutunik akiliinissaq pillugu peqqussummik naammassinninngippat aalajangersagaq aamma atorneqarsinnaavoq. Suliffeqarfimmik inuussutissaleriffiusumik ingerlatsinissamut akuersissummik arsaarinninnissamut apequtaavoq peqqussut qanoq ittoq suliffeqarfimmit inuussutissaleriffiusumit malinneqarsimannginnersoq, aamma peqqinnissakkut navianaatillit suut naammassineqarnissai amigaataanersut. Aalajangersagaq taanna malillugu tunngaviuvoq inerteqqutip unioqqutitsinermut naleqqersuunnissaa.

§ 41-mut

Imm. 1-imut

Inatsisartut inatsisaat manna imaluunniit taanna naapertorlugu atulersinneqartut najoqqutassat naapertorlugit pissutsit peqqinnartuunngitsut iluarsineqarnissaannut piginnittut, pisortat siulersuisullu nakkutilliinermi pisortaasumit peqquneqarsinnaanerinit aalajangersagaq tunngavissiivoq. Nakkutilliartornerit misissuinerillu kingunerisaanik peqqussutigineqartut suliffiup piginnittuinit, pisortaanut siulersuisunullu ilisimatitsissutigineqassapput Tamanna pillugu nalunaarusiortoqassaaq, tassani amigaatit nassuiaatigineqassallutik, kiisalu suliffeqarfiup sukutsiani amigaatit paasineqarsimanersut ilisimatitsissutigineqarlutik. Taakku saniatigut aalajangersakkamut imaluunniit aalajangersakkanut unioqqutinneqartutut isigineqartunut innersuussisoqassaaq, aamma pissutsit iluarsineqarnissaannut

piffissaliisoqarluni. Kukkunerit amigaatillu iluarsineqartussat tunngavigalugit aalajangersimasumik ataasiakkaanillu missiliuineq malillugu piffissaliussamik aalajangiisoqassaaq. Peqqussut allakkatigut nalunaarutigineqassaaq, tassanilu takuneqarsinnaassalluni pissutsit peqqinnanngitsuusut suut iluarsineqassanersut suliffeqarfiup inatsimmi aalajangersarneqartunik piunasaqaatinik naammassinnissappat. Peqqussut pisortat ingerlatsineranni sulianik suliarinninneq pillugu inatsimmi peqataasunik tusarniaaneq pillugu malittarisassanut ilaavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq peqqussut inerteqqulluunniit naammassineqarsimanngippat suliffeqarfiup matuneqarnissaanut akuersissutaanillu arsaarneqarnissaanut oqartussat piginnaatinneqartut piginnaatitaasut. Inuussutissat eqqiluisaarnikkut illersorneqarsinnaanngitsut innuttaasunut tunineqannginnissaat aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq. Pissutsit iluarsineqarpata, uppersarneqarpata suliffeqarfillu oqartussat piginnaatinneqartut pissutsit pillugit akuerineqarsimalerpat suliffeqarfiup ingerlataminik aallartitseqqissinnaavoq.

§ 42-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq malillugu tunisassiap nalinginnaasumik atornerqarnera nappaammik toqunartunillu nuussisinaanera imaluunniit pilersitsisinaanera aarlerinarpata inuussutissanik atortunillu inuussutissanut atugassanik tuniniaaneq, pilersuineq tunniussinerluunniit nakkutilliinermi pisortaq inerteqquteqarsinnaavoq. Inuussutissaq peqqinnissakkut ajoquusiisnaasoq nakkutilliisoq isumaqarpat inuussutissamik tuniniaanerup, pilersuinerup tunniussinerulluunniit inerteqqutiginnissaanut nakkutilliisoq aalajangersakkamik pisussaaffilerneqarpoq. Inuussutissap atortulluunniit inuussutissanut atugassat qanoq ilinerani nappaammik nuussinermik imaluunniit pilersitsinermik imaluunniit toqunartoqalerneranik naatsorsuutigineqarsinnaanersoq nakkutilliisumiit aalajangersimasumik missiliuisoqassaaq. Aalajangersagaq assersuutigalugu inuussutissaq atortulluunniit inuussutissanut atugassat radiop qinngornerinik peqarfiusumiissimanera aarlerinarpata, imaluunniit akuutissat radiop qinngorneranik peqarfiusumiissinnaaneri aarlerinarpata atornerqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut tunisassiornermi maskiina assersuutigalugu inuussutissami plastikkinit eqqakkanik qimataqarsimappat aalajangersagaq atornerqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq allanngorneq, mingutsitsineq, asiuneq, kukkusumik piareersarneqarsimanera pissutigalugu allatigulluunniit inuit nerisassaattut naleqqukkunnaartutut isigineqarsinnaappat inuussutissamik tuniniaanissap, pilersuinissap tunniussinissalluunniit inerteqqutiginnissaanut nakkutilliisoq pisussaaffeqarpoq. Imm. 1 aamma imm. 2 malillugit inerteqqut pisortat ingerlatsineranni sulianik suliarinninneq pillugu inatsimmi peqataasunik tusarniaaneq pillugu malittarisassanut ilaavoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami suliffeqarfiit salloqittaallutik tuniniaanissamik suliniuteqarnermikkut tunisassianik tunisaqarsimasut imaluunniit oqartussat piginnaatinneqartut isumaqarlutik inuussutissat inuit peqqissusiannut navianaateqarsinnaasut imaluunniit naliliillutik inuussutissat inuit nerisassaattut naleqqutinngitsut tunisassiap niuerfimmiit utertinneqarnissaanut oqartussat piginnaatinneqartut suliffeqarfimmut peqqusisinnaapput. Aalajangersakkami tassani siunertaavoq inuussutissat utertinneqarnerinut atasut aningaasartuutit suliffeqarfinit inuussutissaleriffiusunit akilerneqassasut.

*§ 43-imut***Imm. 1-imut**

Oqartussat piginnaatinneqartut suliffeqarfinit inuussutissalerisunik ilisimasalittut siunnersortimit ikiorsiinissaq pillugu peqqussuteqarsinnaapput. Tamatuma saniatigut suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi aqutsisut imaluunniit sulisut pikkorissarnermi peqataanissaannik naammassisaqarnissaannillu oqartussat piginnaatinneqartut peqqussuteqarsinnaapput imaluunniit suliffeqarfiup ingerlataanut attuumassuteqartumik erseqqinnerusumik nassuiarneqartumik aqutsisut imaluunniit suliffeqarfimmi sulisut ilinniagaqarnissaat piumasaralugu.

Oqartussat piginnaatinneqartut ilaatigut eqqiluisaarnerup, nammineq nakkutilliinerup kiisalu inuussutissanik suliarinninnerup iluani suliffeqarfiup inuussutissaleriffiusup siunnersorneqarnissaa peqqussutigisinnaavaat. Aalajangersagaq taanna malillugu aqutsisut imaluunniit sulisut pikkorissarnermi takkullutik peqataanissaat piumasaqaataanngilaq. Peqqussutip suunera malillugu pikkorissarnerit suut piginnaasat pisariaqartut naammassineqarnissaannut naammattuunersut oqartussat piginnaatinneqartut aalajangersaasuupput.

Imm. 2-mut

Imm. 1 malillugu siunnersuineq, pikkorissarnermi peqataaneq ilinniartitaanerlu pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannut aalajangersagaq piginnaatitsivoq.

*§ 44-mut***Imm. 1-imut**

Siunnersuusiordermut atatillugu nakkutilliinermi pisinnaatitaaffiit atuuttut pisariillisarneqarnissaasa pisariaqarnerat Naalakkersuisunit nalilersoqqissaarneqarnikuupput. Tassunga atatillugu pisortat namminersortullu illuini, sumiiffinni, suliffeqarfinni, assartuutini, niuerneramik allattuiffinni, pappialani il.il. nalunaaruteqaqqaarnani nakkutilliinerit naammassineqartarnissaat pisariaqartutut isigineqalersimavoq. Inatsimmi imaluunniit inatsit

naapertorlugu atulersinneqartuni malittarisassani aalajangersarneqartut suliassat aaqiiffigineranut atugassanik paasissutissanik pissarsinissamat atortussianut, elektroniskimik toqqortarineqartunut periarfissaqarneq aamma aalajangersakkamat ilaavoq. Tunisassiat naggataatigut atuisumut apuuttut peqqinnissakkut illersorneqarsinnaasumik pitsaassuseqarneri aamma inuussutissat isumannaatsuunissaannik piumasaqaatinik naammassinnittuuneri nakkutiginiarlugit aamma suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut kinguneqarluartumik nakkutiginerisa naammassineqarnissaannut aalajangersagaq eqqunneqarpoq. Nakkutilliiartormut atatillugu nakkutilliiartortut inuit namminnerisamik angerlarsimaffiinit isersinnaanissaat Naalackersuisunit pisariaqartutut nalerneqarpoq. Aalajangersagaq tamakkiisumik isigalugu Inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu inatsisartut peqqussutaanik nr. 17, 28. oktober 1993-imeersumik ingerlatitseqqinneruvoq tassuunakkut nakkutilliiartortut inuussutissalerinermut inatsimmi piumasaqaatit aalajangersarneqarsimasut nakkutiginnissaanut inuit namminnerisamik angerlarsimaffiinit isersinnaanissaat qulakkeerniarlugu.

Illunut, suliffeqarfinnut assartuutinullu isersinnaanermut piumasaqaat tassaavoq, nakkutilliinermi oqartussat inuussutissat pilugit inatsimmik taannalu naapertorlugu malittarisassanik malinneqarnerisq nakkutilliinermik suliaqarnerannut atatillugu tamanna pissasoq. Aalajangersakkami siunertaavoq inatsisit naapertorlugit suliassat naammassisinnaajumallugit nakkutilliinermi oqartussat nalinginnaasumik isersinnaanissaasa qulakkeerneqarnissaa. Siunnersuutip taamaalilluni nakkutilliinermi oqartussat pissusissamisoortumik kinaassutsimik uppersaammik takutitsinikkut eqqartuussivimmiillu aalajangiinertaqanngitsumik siunnersuummi taaneqartunik inuussutissanik nakkutilliinerit ingerlatiinnarpai. Nakkutilliinermi oqartussat angerlarsimaffimmut imaliinnarlutik isersinnaanngikkunik politiinut ikiortissarsiorsinnaapput. Angerlarsimaffimmi piginnittup iseqqusinnginnissaa nakkutilliinermi oqartussat ilimagippassuk imaluunniit nakkutilliinermi oqartussat sulinerannik ajoqusersuisussaasoq nakkutilliinermi oqartussat ilimagippassuk politiinik siumut ikioqqusoqarsinnaavoq.

§ 45-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nakkutilliinerup ingerlanneqarneranut taamaalillunilu inuussutissat isumannaatsuutinnerinut toqqaannartumik pingaarutillip, siunertaraa inatsimmik aqutsinermi paasissutissanik pisariaqartinneqartunik taamatut ittunik nakkutilliinermi oqartussat pissarsisinnaanerisik qulakkeerinninnissaq. Aalajangersagaq taanna malillugu paasissutissat nakkutilliinermi toqqaannartumik pingaarutillit kisimik tunniunneqarnissaat piumasarineqarsinnaavoq. Nakkutilliinermi oqartussat inuussutissanik il.il. nakkutilliinermut nakkutiginninnermullu attuumassuteqartuni sunilluunniit elektroniskimik naqitanngortitat atortussiallu assilinerisik kiisalu misiligutissanik tiguisoqarnissaa nassiussisoqarnissaalu akiliinertaqanngitsumik piumasaqarsinnaapput. Aalajangersakkap malitsigisaanik inatsisip

atuuffiata iluaniittunik akitsuutinik aalajangersaanermut pisariaqartinneqartunik paasissutissanik suliffeqarfiit aamma tunniussisussaataapput.

Imm. 2-mut

Suliffeqarfiup inuussutissaleriffiusup paasissutissat suliffeqarfiup nammineq peqataaffigisai eqqortuusut uppersarsinnaassavai. Imm. 2-mi oqaasertalerneqartup aalajangersakkap atuuffiusoq ima annertusivaa suliffeqarfiup inuussutissaleriffiusup nammineq atuisunut oqartussanullu saqqummiusnaanut paasissutissanut oqaatigisanullu sunulluunniit tamanut tunngasuulerluni. Aalajangersagaq taamaalilluni imm. 1-imut tapertaavoq, tassani suliffeqarfiup paasissutissiisusnaanera aalajangersarneqarluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq inuussutissanik kinguneqarluartumik nakkutilliinermut pisariaqartunik immikkoortunik tamani misiligutissanik akiliinertaqanngitsumik oqartussat piginnaatinneqartut tiguisinnaasut imaluunniit suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut tiguisinnaannut peqquneqarsinnaasut.

Imm. 4-mut

§ 45 imm. 4-mut tapertaasutut malittarisassat nalinginnaasut imaluunniit suliffeqarfimmut ataatsimut eqqartuussiviup aalajangersimasumik aalajangiineratigut, misiligutissanik nassiussinermi suliffeqarfiup ikiunnissaanut nakkutilliinermi oqartussat periarfissinneqarput. Aalajangersagaq pingaartumik misiligutininut suliffeqarfiup tiguisinnaanut peqqussutaasunut tunngasuuvoq, tassa amerlasuutigut nakkutilliinermi oqartussat najuutsinnagit tamanna pisarmat. Aalajangersagaq taanna malillugu nakkutilliinermi oqartussat piumasarisinnaavaat misiligutissanik akiliinertaqanngitsumik nassiussinermi nakkutilliinermi oqartussanut suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut ikiuutissasut.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, inuussutissaq suliffeqarfiup eqqussimasaa, tunisassiarisimasaa, suliarisimasaa, suliareqqissimasaa imaluunniit nassiussimasaa, inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu inuussutissat isumannaatsuunissaannut piumasaqaatinik eqqortitsinngitsoq pisortaq isumaqarpat imaluunniit isumaqassalluni tunngavissaqarpat suliffeqarfiup pisortaa, nammineerluni, oqartussanut piginnaatinneqartunut ilisimatitsinissamut pisussaaffeqartoq.

§ 46-mut

Imm. 1-imut

Naalackersuisut paasissutissanik pissarsinissaannut oqartussanillu allanik paarlaasseqatigiinnissaannut aalajangersagaq periarfissiivoq, taamaalilluni inuussutissat pillugit inatsimmi piumasaqaatit eqqortinneqarnerinik kinguneqarluartumik nakkutilliineq ingerlanneqarsinnaalluni. Nakkutilliineq oqartussat arlallit akornanni suliassatut

aggorneqarsimatillugu aalajangersagaq atorneqarsinnaassaaq. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfiup, Pinngortitamut Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Naalackersuisoqarfiup aamma Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussat akornanni suliassaqaqarfiup avinneqarsimasup imermik pilersuineramik nakkutilliinermut atatillugu paasissutissanik paarlaasseqatigiinneq.

Imm. 2-mut

Paasissutissanik pissarsinermut aamma ilaapput akileraartarnermut pissutsit pillugit paasissutissat. Eqqarsaatigineqarsinnaavoq suliffeqaqarfiup inuussutissaleriffiup kaaviiartitsineranik imaluunniit avammut niuerneranik nakkutilliinissamut nakkutilliinermi oqartussat pisariaqartitsisut. Aalajangersagaq taanna aqqutigalugu kinguneqarluartumik nakkutilliinerup ingerlanneqarnissaanut pisariaqartunik paasissutissanik nakkutilliinermi oqartussat pissarsiniarsinnaassapput.

Imm. 3-mut

Paasissutissat imm. 1 naapertorlugu piniarneqartut tunngavigalugit Naalackersuisut nalunaarsuinerit paasissutissiissutigineqartullu malillugit nakkutilliartorsinnaanerannik aalajangersakkakut piginnaatinneqarput.

§ 47-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq inuussutissanik nakkutilliinermi inernerit tamanut saqqummiunnissaannut Naalackersuisunut piginnaatitsivoq. Aalajangersakkami tassani siunertaq tassaavoq suliffeqaqfimmi inuussutissaleriffimmi ingerlanneqarsimasut nakkutilliinermi inernerit tamanut saqqummiunneqarsinnaaneri, taamaalilluni atuisut suliffeqaqfiit inuussutissat isumannaatsuunissaat pillugit ilisimatinneqarsinnaallutik.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami tassani eqqarsaatigineqarpoq tamanut saqqummiussisarneq pillugu malittarisassanik Naalackersuisut aalajangersaasinnaasut, assersuutigalugu internettimi imaluunniit suliffeqaqfimmi inuussutissaleriffimmi. Siunertaavoq kinaassusersiunngitsumik piunasaatit malillugit nakkutilliinermi inernerit suliffeqaqarfiup maleruagassanik eqqortitsineranik immikkoortiterinermi ajornanngitsumik pissarsiarineqarsinnaasumik katiterneqartarnissaat. Aammattaaq eqqarsaataavoq nakkutilliinermi inernerit pitsaasut ajortullu Naalackersuisunit tamanut saqqummiunneqarsinnaassasut, tassunga ilanngullugit erseqqissaanerit, peqqussutit, inerteqqutit, allaffissornikkut akiliisitsinerit, politiinut unnerluussinerit il.il.

Aalajangersagaq taanna atorlugu suliffeqaqfiit ataasiakkaat tuniniaanissamik suliniuteqarnissaq eqqarsaatigalugu nakkutilliinermi inernernik suliffeqaqfiit inuussutissaleriffiusut atuinissaannut akornusiisoqanngilaq. Paasissutissalli atuisumut

paatsiveerussaataassanngillat. Suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut inatsisartut inatsisaata matuma eqqortinneqarnerata qulakkeerneqarnissaanut tamanna pitsaasumik kajumissaataasinnaavoq.

Tamatuma saniatigut oqartussat piginnaatinneqartut nakkutilliinermi inernernik attuumassuteqartunik allani tamanut saqqummiussinissaannut aalajangersagaq periarfissiivoq, assersuutigalugu nakkutilliisarnernit inernerit, pesticidinut nakkutiginninneq, inuussutissani sananeqaatit pissusaanni allanngortinneqarsimasunik tunisassianik nakkutiginninneq il.il.

Imm. 3-mut

Nakkutilliinermi inernerit nammeneq suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut tamanut saqqummiussinissamik pisussaaffeqarnerat pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Aalajangersagaq Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq, nalunaarutitigut, nakkutilliinermi inernerit qanoq iliornikkut, qanoq iluseqartillugit qanorlu annertutigisumik tamanut saqqummiunneqartarnissaat pillugu malittarisassanik, aamma piunasaqaatit suut tunngavigalugit tamanut saqqummiussinerup pinngitsoortinnissaa pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaallutik.

Danmarkimi aqqissuussinermik assingusumik peqarpoq, smiley-mik aqqissuussineq, suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut nakkutilliinermi nalunaarusiami inernerit niuertarfimmi takuneqarsinnaanngorlugit tamanut saqqummiussinissaannut pisussaatinneqarlutik. Aalajangersagaq taanna malillugu aqqissuussineq taamaaqataanik ilusilersorneqassasoq eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Taamaattorli imaassinnaalluni nakkutilliinermi inernerit tamarmiunngitsut atuisunut tulluartaunatik. Aalajangersakkami tassani siunertaq tassaavoq naggataatigut atuisumut attuumassuteqartut inernerit kisimik suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi tamanut saqqummiunneqassasut.

§ 48-mut

Imm. 1-imut

Nakkutilliinermut tunngasut suliassat aalajangersimasut kommunimut nakkutilliinermi oqartussanit suliassanngortitsinissaannut aalajangersagaq piginnaatitsivoq. Aalajangersagaq taanna malillugu piunasaqaataavoq nakkutilliinermi oqartussaniit suliassiissutigineqartunik suliassanik immikkuullarissunik kommuni taamaallaat peqquneqarsinnaasoq. Aalajangersakkami tassani siunertaq tassaavoq kommunip isumagisassai suliassat piunasaqaatillu kommunimit isumagineqartussat erseqqilluinnartumik allaaserineqarsimappata nakkutilliinermi suliassanik aalajangersimasunik taamaallaat oqartussat piginnaatinneqartut suliakkiisinnaasut. Oqartussat piginnaatitaasut suliassat suliassiissutigineqarsinnaasut aamma suliassiissutigineqarsinnaanngitsut allattortariaqarpaat.

Suliassamik suliakkiinermi nalilersorneqartariaqarpoq kommuni pineqartoq 1) suliassanik suliakkiutigineqartunik isumaginninnissamut pisariaqartunik ilisimasaqarnerisq,

atortussaqaarnersoq attaveqaqateqaarnersorlu, 2) sulisunik naammattumik amerlassuseqartunik naleqquttumik piukkunnaateqartunik misilittagaqartunilu sulisoqaarnersoq.

Aamma ersarissunik malittarisassiortoqartariaqarpoq kommunip aalajangiisussatut oqartussaasunut taakku piumasaqarpata kommunip aalajangersimasumik ilisimatitsisarnissaanut tunngasunik nakkutilliinermilu inernerit aalajangiisussatut oqartussat piumappatigit tunniunnissaannut tunngasunik. Aamma ersarissumik allassimasariaqarpoq kommunip nammineq nakkutilliinermik suliaqartarnissaanut tunngasunik. Nakkutilliinermi inernerit takutippassuk imaluunniit inatsisartut inatsisaanni matumani aalajangersakkanik eqqortitsisoqanngitsoq isumaqartoqarpat kommunip oqartussat piginnaatinneqartut ilisimatissavai, taannalu pisariaqartunik aaqqiinernik aalajangiilluni.

Oqartussat piginnaatitaasut suliassanik kommunimut suliakkiippata suliassat suliakkiutigineqartut naammaginartumik isumagineqaarnersut nakkutigineqassapput. Kommuni suliassanik suliakkiutigineqartunik naammaginartumik isumaginninngippat oqartussat piginnaatitaasut suliakkiineq utertissinnaavaat. Naammagittaalliornermi Naalakkersuisut ingerlatitseqqiffiupput.

§ 49-mut

Imm. 1-imut

Akiliisitsissutip annertussusissaanik uuttuinermi Pinerluttulerineri inatsimmi tunngaviit atorineqassasut tunngavigineqarpoq, tak. tassani § 121 aamma § 127. Tamatuma kinguneraa akiliisinnaassutsip aamma pinerluttup qanoq ittuunerata saniatigut pineqartup suunerani iliuutsit akornusernissaannut inuiaqatigiit soqutigisaat pingaartinneqassasut. Tassunga ilanngullugu unioqqutitsilluni iluanaarutaasinnaasut nalingi aallaavigineqassapput. Suliffeqarfiup inuussutissaleriffiusup angissusia, piginnaasaa aaqqissugaaneralu kiisalu inatsisunik unioqqutitsinermut tunngasut pissutsit eqqarsaatigineqarsinnaapput. Taamaattorli akiliisitsinerup qaffasissusia pitsaaliuinerit erseqqissumik sunniuteqartut annertussulerlugu aalajangersarneqartariaqarluni.

Inatsisartut inatsisaannik matuminnga unioqqutitsineq pillugu sulianni aallaavisoq tassaavoq suliffeqarfik unioqqutitsinernut unnerluussutigineqaarnersoq.

Nr. 1

Inatsimmi aalajangersakkanik allanneqartunik unioqqutitsinerni akiliisitsisoqarsinnaavoq.

Nr. 2

Peqqussutunik nalunaarutinillu saneqqussisunut imaluunniit inatsit naapertorlugu inerteqqutunik unioqqutitsisunut inunnut inatsisitigullu pisinnaatitaasunut pisussaasunullu akiliisitsisoqarsinnaavoq.

Nr. 3

Inatsimmi matumani aalajangersakkat malillugit nakkutilliinermi oqartussat illunut isertitsinngitsunut imaluunniit akornusiisunut inunnut inatsisitigullu pisinnaatitaasunut pisussaasunullu akiliisitsisoqarsinnaavoq.

Nr. 4-mut

Inatsit malillugit akuersissutini atulersinneqartuni piunasaqaatinik unioqquitsinernut akiliisitsisoqarsinnaavoq. Piunasaqaatinut assersuutitut taaneqarsinnaapput tunisassiornissamut akuersissutit.

Nr. 5

Inatsimmi matumani aalajangersakkat malillugit misiligutissanik tigusinissamut nakkutilliinermi oqartussanut ikiuutinngitsunik imaluunniit tunniussinngitsunut inunnut inatsisitigullu pisinnaatitaasunut pisussaasunullu akiliisitsisoqarsinnaavoq.

Nr. 6

Paasissutissanik eqqortunik nalunaarusiornerit eqqortumik naammattumillu nakkutilliinermut misissuinemullu tunngaviupput. Taamaamat paasissutissanik eqqunngitsunik salloqittaataasunilluunniit tunniussisoq akiliisinneqarluni pillarneqassaaq. Taamatuttaaq paasissutissanik tunniusseqquneqaraluarluni tunniussinngitsoq akiliisinneqarluni pillarneqassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq taanna malillugu inatsit naapertorlugu atulersinneqartunik malittarisassanik unioqquitsisoq akiliisinneqarnermik kinguneqarsinnaaneranik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Inatsit taamaalilluni nalunaarutigut akiliisitsinertigut pineqaatissiiinermik aalajangersaasoqarnissanut tunngavissiivoq.

Imm. 3-mut

Kalaallit Nunaannut pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 5, § 12-imi takuneqarsinnaavoq aalajangersakkani pinerluttulerinermi inatsisitigut akisussaannermi selskabit il.il. akisussaasuunerannut tunngasumi allanik aalajangersaasoqarsimanngippat, kinaluunniit inatsisitigut akisussaasoq, matumani aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit, piginneqataassuteqarluni ingerlatseqatigiiffiit, piginneqatigiiffiit, soqutigisaqaqatigiiffiit, peqatigiiffiit, aningaasaateqarfiit, pigisat, kommunit, namminersorlutik oqartussani oqartussaasut kiisalu naalagaaffimmi oqartussat pineqartut.

§ 50-imut

Imm. 1-imut

Inuit imaluunniit inatsisitigut pisussaasut piginnaatitaasulluunniit inatsisartut inatsisaanni matumani malittarisassanik unioqquitsisimappata inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfimmik

inuussutissaleriffiusumik ingerlatsinissamut pisinnaatitaaffimmik arsaarinnittoqarsinnaavoq, tak. § 49, imm. 1-3. Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq peqqinnissakkut navianartuusinnaasunik annertuujusunillu kinguneqarsinnaasut unioqqutitsinerit uteqattaartut imaluunniit annertuut pineqartuussasut.

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsimmi kapitali 36 malillugu inuussutissarsiutigalugu suliffeqarfimmik inuussutissaleriffiusumik ingerlatsinissamut pisinnaatitaaffimmik arsaarneqarpoq. Ingerlatsinissamik akuersissutinik arsaarinninnermi malittarisassaniippoq inuussutissarsiutigalugu inuussutissanik suliaqarsinnaanermik akuersissutinik arsaarinninneq eqqartuussinikkut pisassasoq. Imaassinnaavoq piffissami aalajangersimasumik arsaarneqartoq imaluunniit arsaarneqarsimagallarneqassasoq. Piffissamut killeqartumik arsaarinninneq pineqarpat piffissaq arsaarinniffiusoq ukiup ataatsip ukiullu tallimat akornanni sivilissuseqassaaq.

Arsaarneqarsimagallarneqassasoq pineqarpat pineqartoq ukiut tallimat qaangiunneranni arsaarneqarsimanerup kipisinnaanerata nutaamik aalajangiiffiginissaanik qinnuteqarsinnaavoq. Arsaarinninnerup atorunnaarnera pillugu taamatut aalajangiineq aalajangiinikkut pissaaq. Arsaarneqarsimagallarneqassaneq pillugu aalajangikkap taamaatinnaanik qinnuteqarpoq akuerineqanngippat akueritinniarneq misilinneqaaqqissinnaavoq, kisianni minnerpaamik itigartitaanerup siulliup kingornagut ukiut marluk ingerlareerneratigut.

§ 51-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq akiliisitsinissamik arsaarinninnissamillu allaffissornikkut aalajangiineq, tassunga ilanngullugu nalilinnik arsaarinninneq. Periarfissaq siunnersuutikkut inatisartut inatsisaata atuuffiini tamani atuutilersinneqarpoq, taamaalilluni nalunaaruteqartarneq pisanillu tunisineq pillugu inatsimmi malittarisassanik unioqqutitsineq tunngavigalugu allaffissornikkut aamma akiliisitsisoqarsinnaalluni arsaarinnittoqarsinnaallunuunniit.

Pineqartup unioqqutitsinermi pisuusutut nassuernissaa aammalu akiliinissamut kingusinnerpaamik piffissaliussaq malillugu akiliisinnaanermik nalunaaruteqarnissaa piumasagaataavoq. Akiligassiinermik arsaarinninnermilluunniit allaffissornikkut aalajangiinermut atatillugu qinnuteqartoqarneratigut akiliinissamut piffissarititap sivitsorneqarnissaanik periarfissaq aalajangersakkami atuutilersinneqarpoq.

Akiliisitsinermik suleriaaseq ilusilersorneralu erseqqissoq nakkutilliinermi oqartussanut ilitsersuutikkut aalajangersarneqarumaarpoq. Unioqqutitsinerit tassaassapput assigiaartunik, paasiuminartunik kiisalu uppersaasersuineri qularnaatsuni pisut. Nakkutilliisussatut

oqartussamut ilitersuusiornermut atatillugu aamma allattorsimaffimmik sanasoqassaaq tassaniilu allaqassallutik suliat suut allaffissornikkut akiliisitseqqusinissamut tulluunnersut.

Inuussutissanik uumasullu nappaataannik inunntut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut pillugit namminersornerullutik oqartussat nalunaarutaannik unioqqutitsineq pillugu suliani, assersuutigalugu suliffeqarfiup inuussutissaleriffiusup inuussutissani eqqiluisaarnissamik najoqqutassianik eqqortitsinnginnera pillugu suliani inuussutissalerinermut tunngasuni ullumikkut akiliisitsinerit politiinit suliarineqartarput.

Taamatuttaaq arsaarinninnissamik periarfissaq siunnersuutip kinguneraa, tassunga ilanngullugu nalilinnik arsaarinninnissamik allaffissornikkut aalajangiineq.

Unioqqutitsilluni sakkoq, assersuutigalugu neqinik containerimi toqqortaarneq, pineqartup pisuunerminik atsiornissaata kiisalu eqqartuussivik avaqqullugu arsaarinninnermik suliamik aalajangiinissamik isumaqataanermik nalunaaruteqarnissaata tungaanut nakkutilliinermi oqartussanit tigummineqassaaq. Piumasaqaatini taakkunani marlunni ataaseq eqqortinneqanngippat eqqartuussivik avaqqullugu arsaarinnittoqarsinnaanngilaq.

Taamatuttaaq nalilinnik eqqartuussivik avaqqullugu arsaarinnittoqarsinnaavoq.

Eqqartuussivik avaqqullugu arsarinninneq akiligassiinerlu ajornannginnerusutut isigineqarsinnaammat aalajangeeriaaserlu nanertuutaannginnerummat, innuttaasup suliani ajornanngikannersuni allaffissornikkut suliap naammassineqarnissaanik toqqaanissaa naleqquttutut isigineqarpoq.

§ 52-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq suliani § 51 naapertorlugu allaffissornikkut suliarineqartuni, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermi inatsimmi § 347, imm. 1-imi malittarisassat taamaaqataanik atorneqassasut. § 347, imm. 1-imit takuneqarsinnaavoq unnerluutigineqartup killisiorneqarneq sioqqullugu unnerluutigisamik ilisimatinneqassasoq aamma pineqartoq oqaaseqarnissamut pisussaaffeqanngitsoq. Malittarisassat taakkua maleruarneqartut nalunaarusiami takuneqarsinnaassaaq.

§ 53-imut

Imm. 1-imut

Arsaarinninnermi Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsit atorneqassaaq.

§ 54-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq taanna pisanik arsaarinninnermut atatillugu inuussutissanik immikkoortitsinnermut tunngasuuvoq. Aalajangersagaq taanna naapertorlugu inuussutissanik immikkoortiterineq assersuutigalugu inuussutissat inimut immikkoortumut inissinneqarnerisigut pisinnaavoq.

Immikkoortitsineq aamma pisinnaavoq inuussutissat pineqartut nalunaaqutsernerisigut imaluunniit inuussutissat toqqortarinerini init paarnaarutai naqissuserlugit. Tamanna piumasarineqartutut isigineqarpat periarfissat taakku marluutillugit ataatsikkut atorineqarsinnaapput.

Immikkoortitsinikkut imaluunniit nalunaaqutsiinikkut akulerussinerup pinngitsoortinnissaa ajornarpat nioqqutissat immikkoortitat arsaarinnissutaasut assartorneqarnissaat imaluunniit nalinga arsaarinnissutaasimappat siumoortumik aalajangerneqartumut sumiiffimmut suliffeqarfiup inuussutissaleriffiusup assartussagai peqquneqarsinnaavoq.

§ 55-imut,

Imm. 1-imut

Akiligassiinernit arsaarinninnermiillu isertitat tigungissaannut tunngavissamik aalajangersagaq una Namminersorlutik Oqartussanut tunniussivoq, taamaalillutik taakku Nunatta karsianut tutsinneqassapput.

§ 56-imut

Imm. 1-imut

Inatsisartut inatsisaat ullormi 1. januaari 2020-mi atuutilissaaq.

Imm. 2-mut

Tamatumunnga peqatigitillugu inuussutissanik uumasullu nappaataannik inunnt tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 17, 28. oktober 1993-imeersoq atorunnaarsinneqarpoq.

Imm. 3-mut

Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu malittarisassat atulersinneqartut imaluunniit ingerlatiinnarneqartut, tak. imm. 2, atorunnaarsinneqarnissami imaluunniit malittarisassanik nutaanik taarserneqarnissami tungaannut atuutiinnassapput.

Imm. 4-mut

Suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut, manna tikillugu malittarisassatigut akuerineqarsimasut inatsisartut inatsisaata matuma atulersinnerata kingorna akuerisaasutut isigineqassapput.